

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»

**Фінансова звітність відповідно до Міжнародних стандартів
фінансової звітності та звіт незалежного аудитора**

31 грудня 2019 року

Зміст

Звіт незалежного аудитора	
Фінансова звітність	
Звіт про фінансовий стан	1
Звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід	2
Звіт про рух грошових коштів	3
Звіт про зміни капіталу	4
Примітки до фінансової звітності	
1. Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК» та його діяльність	5
2. Умови, в яких працює Компанія	5
3. Основні принципи облікової політики	6
4. Суттєві бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики	14
5. Нові положення бухгалтерського обліку	16
6. Перше застосування МСФЗ	19
7. Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами	21
8. Основні засоби	22
9. Товарно-матеріальні запаси	23
10. Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	23
11. Грошові кошти та їх еквіваленти	24
12. Акціонерний капітал та емісійний дохід	24
13. Позикові кошти	25
14. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	27
15. Дохід від реалізації	27
16. Види витрат	28
17. Інші операційні (доходи)/витрати, чиста сума	28
18. Фінансові (доходи)/витрати	29
19. Податок на прибуток	29
20. Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики	30
21. Управління фінансовими ризиками	31
22. Визначення справедливої вартості	34
23. Управління капіталом	35
24. Події після закінчення звітного періоду	35

Звіт незалежного аудитора

Акціонеру Приватного акціонерного товариства «Чумак»

Звіт про аудит фінансової звітності

Наша думка

На нашу думку, фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Приватного акціонерного товариства «Чумак» (далі – Компанія) станом на 31 грудня 2019 року та його фінансові результати та рух грошових коштів за рік, що закінчився на вказану дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності.

Наш звіт аудитора відповідає нашому додатковому звіту для акціонера Компанії від 27 серпня 2020 року.

Предмет аудиту

Фінансова звітність Компанії включає:

- звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2019 року;
- звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про зміни капіталу за рік, що закінчився на вказану дату; та
- примітки до фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповідальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі "Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності" нашого звіту.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Компанії відповідно до Кодексу етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», які стосуються нашого аудиту фінансової звітності в Україні. Ми виконали наші інші етичні обов'язки відповідно до цих вимог і Кодексу РМСЕБ.

Ми не надавали неаудиторських послуг Компанії протягом періоду з 1 січня 2019 року до 31 грудня 2019 року.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на нашу професійну думку, мали найбільше значення для нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання були розглянуті у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні нашої думки про цю звітність, і ми не висловлюємо окремої думки з цих питань.

Ключові питання аудиту	Які аудиторські процедури були виконані стосовно ключових питань аудиту
<p>Перше застосування МСФЗ (деталі у Примітках 3, 4 та 6 до фінансової звітності)</p> <p>Датою переходу Компанії на облік у відповідності до МСФЗ є 1 січня 2018 року, і ця фінансова звітність є її першою річною фінансовою звітністю, які відповідає вимогам МСФЗ.</p> <p>Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку України (НП(С)БОУ), які застосовувалися раніше, відрізняються від МСФЗ, тому при переході на облік у відповідності до МСФЗ керівництво здійснило ряд коригувань для відображення зміни облікової політики або виправлення помилок. Найбільш значними коригуваннями фінансової звітності, підготовленої за НП(С)БОУ, для цілей першого застосування МСФЗ є оцінка основних засобів за справедливою вартістю станом на 1 січня 2018 року у якості умовної (доцільної) вартості, а також коригування відстрочених податків, пов'язаних з цією оцінкою справедливої вартості, та накопичених податкових збитків.</p> <p>Враховуючи, що НП(С)БОУ відрізняються від МСФЗ, а фінансовий вплив коригувань при переході на облік за МСФЗ є суттєвим і передбачає значні припущення при розрахунку справедливої вартості основних засобів, а також при оцінці ймовірності відшкодування відстрочених податкових активів, ми визначили перше застосування МСФЗ ключовим питанням аудиту.</p>	<p>Серед іншого, ми виконали наступні аудиторські процедури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ми перевірили, чи Компанія застосувала усі стандарти, чинні станом на 31 грудня 2019 року, для цілей переходу на облік у відповідності до МСФЗ, та чи основні принципи облікової політики відповідають МСФЗ; - Ми перевірили точність коригувань, здійснених при переході на облік у відповідності до МСФЗ, та проаналізували необхідність додаткових коригувань у межах переходу на нього, спираючись на своє розуміння діяльності Компанії та відмінності між принципами НП(С)БОУ та МСФЗ; - Ми оцінили повноту та точність розкриття інформації про перше застосування МСФЗ у фінансовій звітності. <p>Стосовно визначення справедливої вартості основних засобів у якості умовної (доцільної) вартості ми виконали наступні процедури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінили незалежність, об'єктивність, компетентність та репутацію експерта з оцінки; - оцінили прийнятність методології оцінки, застосованої експертом зі складу керівництва; - перевірили математичну точність базових обчислень у моделі оцінки; - здійснили перевірку вхідних даних, що використовувались для оцінки, шляхом узгодження технічних характеристик основних засобів та існуючих супровідних документів та перевірки ринкових цін на аналогічні товари, оцінені з використанням ринкового підходу; - перевірили методологію та математичну точність моделей дисконтованих грошових потоків, застосованих керівництвом при

підтверджені результатів оцінки, а також оцінили обґрунтованість ключових припущень, застосованих при прогнозуванні майбутніх грошових потоків, у тому числі ставку дисконту, очікуваний темп зростання, індекс інфляції та прогнозовані ціни реалізації, прогнозовані обсяги виробництва через побудову альтернативної моделі знецінення.

Стосовно оцінки ймовірності відшкодування відстрочених податкових активів ми проаналізували фактичні оподатковувані доходи Компанії за останні роки та оцінку керівництва щодо можливості отримання майбутніх оподатковуваних доходів та порівняли їх з затвердженими бюджетами наступного періоду та фактом за період, що пройшов після звітної дати.

Ризик шахрайства в доходах від реалізації

Як зазначено у Примітці 3 до фінансової звітності, дохід від реалізації визнається на момент переходу контролю над товаром, тобто коли товари поставлені покупцю, покупець має повну свободу дій щодо товарів і коли відсутнє невиконане зобов'язання, яке може вплинути на приймання покупцем товарів. Поставка вважається виконаною, коли товари були доставлені у визначене місце, ризики застаріння та втрати передалися до покупця, і покупець прийняв товари відповідно до договору, строк дії положень про приймання закінчився або у Компанії наявні об'єктивні докази того, що всі критерії визнання були виконані.

Існує ризик того, що дохід від реалізації може бути завищений через шахрайство, що може мати місце внаслідок тиску, який може відчувати керівництво Компанії щодо досягнення певних цільових показників. Орієнтація Компанії на доходи як на один з ключових показників ефективності, може створювати стимул для визнання доходів до моменту переходу контролю над товаром або визнання фіктивних операцій з доходами, які фактично не мали місця.

Ми вирішили приділити цьому аспекту особливу увагу, оскільки відповідно до МСА ризик суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства у доходах від реалізації обов'язково має бути розглянутий аудитором, чим був зумовлений значний об'єм процедур розроблених у відповідь на цей ризик.

Серед іншого, ми виконали наступні процедури:

- проаналізували суттєві договори реалізації для розуміння основних умов співпраці з покупцями Компанії, для визначення моменту визнання доходу;
- перевірили наявність та повноту визнаних доходів від реалізації шляхом отримання письмових підтверджень безпосередньо від покупців Компанії на вибірковій основі, включаючи покупців з несуттєвими оборотами;
- підтвердили точність визнаних доходів від реалізації шляхом детального тестування окремих операцій та звірки до первинних документів, а також шляхом включення окремих транзакцій у письмові підтвердження від покупців Компанії;
- перевірили визнання доходу в належному періоді шляхом детального тестування окремих операцій у ризиковий період, що був визначений виходячи із нашого розуміння бізнесу Компанії, умов продажу та термінів доставки продукції;
- переконалися, що договори реалізації продукції, включаючи договори з нестандартними умовами співпраці, належним чином затверджені;
- проаналізували транзакції за обраний період на предмет незвичної кореспонденції із рахунками, що включаються до доходу від реалізації;

- проаналізували вирахування з суми доходу від реалізації (бонуси, надані покупцям, та маркетингові витрати) і протестували відповідні договори з покупцями.

Інша інформація, включаючи звіт про управління

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає звіт про управління (але не включає фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо цієї фінансової звітності), які ми отримали до дати випуску цього звіту аудитора.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію, включаючи звіт про управління.

У зв'язку з проведеним нами аудиту фінансової звітності наш обов'язок полягає в ознайомленні із зазначеною вище іншою інформацією та у розгляді питання про те, чи наявні суттєві невідповідності між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, одержаними в ході аудиту, та чи не містить інша інформація інших можливих суттєвих викривлень.

На нашу думку, за результатами проведеної нами роботи у ході аудиту інформація, наведена в звіті про управління за фінансовий рік, за який підготовлена фінансова звітність, відповідає фінансовій звітності.

Крім того, виходячи з нашого знання та розуміння суб'єкта господарювання та його середовища, отриманих у ході аудиту, ми зобов'язані повідомляти про факт виявлення суттєвих викривлень у звіті про управління та іншій інформації, які ми отримали до дати цього аудиторського звіту. Ми не маємо що повідомити у цьому зв'язку.

Відповідальність управлінського персоналу за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про подальшу безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Компанію або припинити її діяльність, або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Відповідальність аудитора за аudit фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску аудиторського звіту, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявляє суттєві викривлення за їх наявності. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене подання інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
- робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності та на основі отриманих аудиторських доказів – висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому аудиторському звіті до відповідного розкриття інформації у фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Проте майбутні події або умови можуть призвести до того, що Компанія втратить здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі;
- проводимо оцінку подання фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи розкриває фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпеченено їхнє достовірне подання;

Ми здійснюємо інформаційну взаємодію з управлінським персоналом, повідомляючи їм, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

Крім того, ми надаємо управлінському персоналу заяву про те, що ми дотримались усіх відповідних етичних вимог до незалежності, та поінформували цих осіб про всі взаємовідносини та інші питання, які можна обґрунтовано вважати такими, що мають вплив на незалежність аудитора, і, якщо потрібно, – про відповідні вживі заходи.

Із таких питань, про які ми повідомили управлінський персонал, ми визначаємо питання, які були найбільш значущими для аудиту фінансової звітності за поточний період і, відповідно, є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання у нашему аудиторському звіті, крім випадків, коли оприлюднення інформації про ці питання заборонене законом чи нормативними актами, або коли у надзвичайно рідкісних випадках ми доходимо висновку про те, що інформація про будь-яке питання не повинна бути повідомлена у нашему звіті, оскільки можливо обґрунтовано передбачити, що негативні наслідки повідомлення такої інформації перевищать суспільно значиму користь від її повідомлення.

Звіт про інші правові та регуляторні вимоги

Призначення аудитора

Ми вперше були призначені аудиторами Компанії як підприємства, що становить суспільний інтерес за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року. Наше призначення на рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, було ухвалене Рішенням одноособового акціонера від 21 серпня 2019 року.

Ключовий партнер з аудиту, відповідальний за завдання з аудиту, за результатами якого випущено цей звіт незалежного аудитора, - Вихованець Максим Володимирович.

ТОВ АФ "ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)" Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 0152   Вихованець Максим Володимирович
Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101814

ТОВ АФ "ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)"

м. Київ, Україна

27 серпня 2020 року

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Звіт про фінансовий стан
Усі суми наведені у тисячах гривень

Прим. 31 грудня 2019 р. 31 грудня 2018 р. 1 січня 2018 р.

АКТИВИ

Необоротні активи				
Основні засоби	8	490 455	527 016	577 068
Нематеріальні активи		26 454	22 147	18 728
Інвестиції			15	15
Відстрочені податкові активи	19	20 633	53 993	68 528
Всього необоротних активів		537 542	603 171	664 339
Оборотні активи				
Товарно-матеріальні запаси	9	252 992	303 679	312 739
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	10	335 249	331 843	242 716
Грошові кошти та їх еквіваленти	11	29 338	8 948	2 013
Всього оборотних активів		617 579	644 470	557 468
ВСЬОГО АКТИВІВ		1 155 121	1 247 641	1 221 807

КАПІТАЛ

Акціонерний капітал	12	713 481	713 481	363 046
Емісійний дохід	12	61 854	61 854	61 854
Накопичений збиток		(475 217)	(599 704)	(679 754)
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		300 118	175 631	(254 854)

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Довгострокові зобов'язання				
Зобов'язання з оренди	13	10 586	11 560	8 427
Доходи майбутніх періодів		-	-	4 026
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	14	2 905	5 878	8 201
Всього довгострокових зобов'язань		13 491	17 438	20 654
Поточні зобов'язання				
Позикові кошти	13	630 843	666 208	1 031 232
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	14	196 426	376 907	416 212
Заборгованість із виплат працівникам		14 243	11 457	8 563
Всього поточних зобов'язань		841 512	1 054 572	1 456 007
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		855 003	1 072 010	1 476 661
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		1 155 121	1 247 641	1 221 807

Затверджено до випуску та підписано від імені Правління ____ серпня 2020 року.

Андрій Левчук
 Генеральний директор
 Нікіта Шарапов
 Фінансовий директор
 Олена Сябренко
 Головний бухгалтер

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід
Усі суми наведені у тисячах гривень

	Прим.	2019 рік	2018 рік
Дохід від реалізації	15	1 612 080	1 418 520
<u>Собівартість реалізованої продукції</u>	16	(1 141 758)	(1 063 794)
Валовий прибуток		470 322	354 726
Загальні та адміністративні витрати	16	(78 214)	(71 463)
Витрати на реалізацію та маркетинг	16	(214 887)	(180 120)
<u>Інші операційні (витрати)/доходи, чиста сума</u>	17	(74 906)	(6 645)
Прибуток від основної діяльності		102 315	96 498
Курсові різниці, чиста сума		53 034	1 902
<u>Фінансові доходи</u>	18	5 575	1 108
<u>Фінансові витрати</u>	18	(3 120)	(4 923)
Прибуток до оподаткування		157 804	94 585
<u>Витрати з податку на прибуток</u>	19	(33 360)	(14 535)
Чистий прибуток за рік		124 444	80 050
Всього сукупного доходу за рік		124 444	80 050

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Звіт про рух грошових коштів
Усі суми наведені у тисячах гривень

	Прим.	2019 рік	2018 рік
Грошові потоки від операційної діяльності			
Прибуток до оподаткування		157 804	94 585
Коригування на:			
Курсові різниці, чиста сума		(53 034)	(1 902)
Фінансові витрати	18	3 120	4 923
Амортизацію основних засобів	16	62 434	64 441
Втрати від псування майна	17	10 132	2 256
Списаний невідшкодуваний ПДВ	17	9 199	4 570
Знецінення / (сторнування знецінення) дебіторської заборгованості за основною діяльністю, іншої дебіторської заборгованості та передоплат	17	1 079	(5 206)
Амортизацію нематеріальних активів	16	7 382	5 243
Фінансові доходи	18	(5 575)	(1 108)
Надлишки запасів, виявлені у ході інвентаризації	17	(2 854)	(2 300)
Прибутки мінус збитки від викуптя основних засобів	17	(635)	(1 497)
Прибутки мінус збитки від реалізації інших ТМЦ	17	(662)	(4 104)
Доходи від списання кредиторської заборгованості	17	(7 719)	(4 580)
Витрати від списання фінансової допомоги	17	33 852	
Інші негрошові операційні витрати/(доходи)		3 548	(1 984)
Грошові потоки від операційної діяльності до змін оборотного капіталу			
Зміни:			
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю інша дебіторська заборгованість		(52 043)	(87 776)
Товарно-матеріальні запаси		47 609	12 374
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість		(154 901)	(38 421)
Зміни оборотного капіталу		(159 335)	(113 823)
Процентні доходи отримані	18	5 575	1 108
Проценти сплачені		(2 470)	(8 228)
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності		61 841	32 394
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Придбання основних засобів		(30 386)	(16 349)
Придбання нематеріальних активів		(7 850)	(4 464)
Надходження від викуптя основних засобів		637	1 503
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності		(37 599)	(19 310)
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Погашення позикових коштів		(2 279)	(6 149)
Чисті грошові кошти, використані у фінансовій діяльності		(2 279)	(6 149)
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		21 963	6 935
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	11	8 948	2 013
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		(1 573)	-
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	11	29 338	8 948

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»

Звіт про зміни капіталу

Усі суми наведені у тисячах гривень

Прим.	Акціонерний капітал	Емісійний дохід	Накопичений збиток	Всього капіталу
Залишок на 1 січня 2018 р.	363 046	61 854	(679 754)	(254 854)
Сукупний дохід				
Прибуток за рік	-	-	80 050	80 050
Всього сукупного доходу	-	-	80 050	80 050
Емітовані акції	12	350 435		350 435
Залишок на 31 грудня 2018 р.	713 481	61 854	(599 704)	175 631
Сукупний дохід				
Прибуток за рік	-	-	124 444	124 444
Всього сукупного доходу	-	-	124 444	124 444
Інші зміни	-	-	43	43
Залишок на 31 грудня 2019 р.	713 481	61 854	(475 217)	300 118

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

---

1. Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК» та його діяльність

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК» було спочатку зареєстроване Каховською районною державною адміністрацією під назвою "South Food Inc." як закрите акціонерне українсько-шведське товариство з іноземними інвестиціями у травні 1996 року. 14 квітня 2000 року "South Food Inc." було перейменовано у ЗАТ "ЧУМАК". 2 березня 2011 року організаційно-правову форму ЗАТ «ЧУМАК» було змінено із закритого акціонерного товариства на приватне акціонерне товариство відповідно до нового введеного в дію законодавства України. Станом на 1 січня 2018 року фактичною контролюючою стороною Компанії була Chumak Holdings Limited (материнська компанія). Станом на 31 грудня 2018 року фактичною контролюючою стороною Компанії був пан Томаш Фіала. Станом на 31 грудня 2019 року Компанія повністю належить Delmar Pte. Ltd, що зареєстрована у Республіці Сінгапур та спільно контролюється Wilmar-Delta Holdings Pte. Ltd та Pinnama Holdings Inc.

Компанія є частиною групи Deilmag, що асоційована з Wilmar International Limited, яка займається віджимом олійних культур, переробкою та збутом харчових олій, а також виробництвом спеціальних жирів, продажем рису та зерна.

Основна діяльність Компанії - це переробка, виробництво та реалізація томатної пасті, кетчупів, майонезу, макаронів, соусів та соків. Виробничі потужності Компанії розташовані у Каховці Херсонської області України. Продукція Компанії реалізується на внутрішньому ринку України та експортується.

Станом на 31 грудня 2019 року чисельність персоналу Компанії становила 570 осіб, а середня чисельність персоналу Компанії протягом 2019 року становила 657 осіб (на 31 грудня 2018 року - 625 осіб).

2. Умови, в яких працює Компанія

У 2019 році економіка України демонструвала ознаки стабілізації після тривалого періоду політичної та економічної напруженості. Темп інфляції в Україні у річному обчисленні уповільнився до 4,1% у 2019 році (порівняно з 9,8% у 2018 році та 13,7% у 2017 році), а ВВП показав подальше зростання, за оцінками, на 3,5% (після зростання на 3,3% у 2018 році).

Після кількох років девальвації національна валюта України продовжила змінюватися і у 2019 році зміцнилася на 14% (станом на 31 грудня 2019 року встановлений НБУ офіційний курс обміну гривні по відношенню до долара США становив 23,69 гривні за 1 долар США порівняно з 27,69 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2018 року). Серед головних факторів змінення гривні - стабільні доходи агроекспортерів, обмежена гривнева ліквідність, збільшення грошових переказів у країну від трудових мігрантів та високий попит на державні боргові інструменти. Однак нестабільність на міжнародних ринках через COVID-19 та волатильність цін на нафту призвели до знецінення гривні у 2020 році. Станом на дату цього звіту встановлений НБУ офіційний курс обміну гривні по відношенню до долара США становив 27,39 гривень за 1 долар США.

Починаючи з квітня 2019 року, Національний банк України (НБУ) розпочав цикл пом'якшення кредитно-грошової політики з поступовим зменшенням облікової ставки вперше за останні два роки з 18% у квітні 2019 року до 8% у січні 2020 року, що обґрунтовано стійкою тенденцією до уповільнення інфляції.

У грудні 2018 року Рада МВФ ухвалила 14-місячну програму кредитування для України Stand-by (SBA) у загальній сумі 3,9 мільярда доларів США. У грудні 2018 року Україна вже отримала від МВФ та ЄС 2 мільярда доларів США, а також кредитні гарантії від Світового банку на суму 750 мільйонів доларів США. Затвердження програми МВФ істотно підвищило здатність України виконати її валютні зобов'язання в 2019 році, що зрештою сприяло фінансовій та макроекономічній стабільності в країні. Продовження співробітництва з МВФ залежить від успішності реалізації Україною політики та реформ, покладених в основу нової програми підтримки з боку МВФ.

У 2020 році Україна зобов'язана погасити значну суму державного боргу, що вимагатиме мобілізації суттєвого внутрішнього і зовнішнього фінансування у дедалі складніших умовах кредитування країн, економіка яких розвивається.

Події, що призвели до анексії Криму Російською Федерацією у лютому 2014 року, та конфлікт на сході України, що розпочався навесні 2014 року, залишаються неврегульованими. Відносини між Україною та Російською Федерацією залишаються напруженими.

У березні-квітні 2019 року в Україні відбулися вибори президента, а в липні 2019 року – дострокові парламентські вибори. Уряд України, який було сформовано після парламентських виборів у липні 2019 року, був відправлений у відставку 4 березня 2020 року. На тлі політичних змін ступінь непевності, у тому числі щодо майбутнього напрямку реформ, у 2020 році залишається вкрай високим.

Наприкінці 2019 року з Китаю вперше з'явились новини про COVID-19 (коронавірус). У перші кілька місяців 2020 року вірус поширився по всьому світу, викликаючи дестабілізацію бізнесу та економічної діяльності. У березні 2020 року Всесвітня організація охорони здоров'я визнала коронавірус пандемією. Поширення вірусу мало істотний негативний вплив на економічну активність у світі, включаючи спад на ринках капіталу та різке зменшення цін на товарно-сировинні ресурси. В результаті цього в березні 2020 року українські кредитні дефолтні свопи збільшилися більш ніж удвічі з 31 грудня 2019 року та більш ніж у 3 рази від 5-річного історичного мінімуму, що був зафікований в лютому 2020 року.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

---

2. Умови, в яких працює Компанія (продовження)

На початку другої декади березня 2020 року Уряд України почав запроваджувати обмежувальні заходи з метою запобігання поширенню вірусу в країні. Зокрема, були введені обмеження на роботу громадського транспорту (включаючи міжміський), авіасполучення між більшістю країн, роботу державних установ та масові заходи.

Уряд рекомендував підприємствам перевести своїх співробітників на режим віддаленої роботи з дому. Крім того, 17 березня 2020 року Верховна Рада України прийняла нові закони, спрямовані на пом'якшення впливу нового коронавірусу. Їх нормами передбачене призупинення дії окремих податкових вимог заради фінансової підтримки підприємств, працівників та пенсіонерів, які постраждали від уповільнення економіки. Серед інших змін, Закон передбачає звільнення від штрафних санкцій за порушення податкового законодавства у період з 1 березня по 31 травня. Законом також забороняється податкові перевірки підприємств на цей період. У відповідь на пандемію COVID-19, 25 березня 2020 року Уряд України запровадив режим надзвичайної ситуації по всій території України та подовжив карантинні заходи до 22 травня 2020 року. З 22 травня 2020 року було введено режим адаптивного карантину, який було продовжено Урядом України до 31 липня 2020 року.

Карантин, запроваджений у зв'язку з COVID-19, імовірно, призведе до дестабілізації багатьох галузей. За короткий період часу українська валюта істотно знецінилася.

Компанія розглядає це поширення коронавірусної інфекції як некоригуючу подію після дати балансу. Станом на дату випуску цієї фінансової звітності обсяги реалізації та закупівлі не зазнали суттєвого спаду/обмежень, отже, керівництво не переглядало свої бюджети на 2020 рік. У відповідь на невизначеність, спричинену коронавірусом, керівництво Компанії вживає заходів для забезпечення безпеки персоналу. Оскільки ситуація нестабільна і швидко змінюється, керівництво не вважає практично доцільним розкривати у звітності кількісну оцінку потенційного впливу на Компанію. Керівництво Компанії не очікує суттевого прямого негативного впливу на фінансові результати Компанії внаслідок спалаху. Водночас, обмежувальні заходи, застосовані Урядом України, із високою ймовірністю негативно вплинуть на економіку України в цілому, однак не можуть, як вважає керівництво, мати прямий вплив на попит на продукти харчування першої необхідності та нижнього і середнього цінового сегментів.

Ситуація продовжує змінюватися, і її поточні наслідки передбачити вкрай складно і наразі у значній мірі є фактором невизначеності. Керівництво Компанії продовжить ретельно відстежувати потенційний вплив цієї ситуації та вживатиме усіх можливих заходів для пом'якшення будь-яких негативних наслідків. Керівництво вважає, що припущення про безперервність діяльності для підготовки цієї фінансової звітності є доцільним.

3. Основні принципи облікової політики

Відповідність вимогам складання звітності. Ця фінансова звітність є першою річною фінансовою звітністю Компанії, підготовленою у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), випущених Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО).

Датою переходу Компанії на МСФЗ є 1 січня 2018 року. Компанія перейшла на облік за МСФЗ у відповідності до МСФЗ 1 «Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності». За певними винятками, МСФЗ 1 вимагає ретроспективного застосування редакції стандартів та інтерпретацій, чинних станом на 31 грудня 2019 року. Ця редакція була застосована при підготовці відного звіту про фінансовий стан за МСФЗ станом на 1 січня 2018 року та у подальших періодах до кінця першого звітного періоду за МСФЗ. Інформацію про звірку даних та кількісну оцінку впливу переходу з Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (НП(С)БОУ) на МСФЗ подано у Примітці 6.

Основа підготовки. Фінансова звітність Компанії за 2019 фінансовий рік підготовлена відповідно до принципу історичної вартості, якщо не зазначено інше. При виборі та застосуванні облікової політики керівництво отримувалося принципів МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності».

Під час підготовки цієї фінансової звітності керівництво використало усі наявні у нього станом на дату випуску цієї фінансової звітності дані про стандарти та інтерпретації, а також принципи облікової політики. Таким чином, Компанія застосувала МСФЗ 9, МСФЗ 15 та МСФЗ 16 станом на 1 січня 2018 року. Детальний опис відповідних принципів облікової політики наведений у Примітці 3.

При підготовці цієї фінансової звітності Компанія застосувала обов'язкові винятки відповідно до МСФЗ 1 із ретроспективного застосування інших МСФЗ та вирішила використати окремі добровільні звільнення (Примітка 6).

Безперервність діяльності. Керівництво Компанії підготувало цю фінансову звітність відповідно до принципу подальшої безперервності діяльності. В Примітці 4 викладена інформація про фактори, пов'язані із спроможністю Компанії продовжувати свою безперервну діяльність.

Основні бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики. Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає від керівництва професійних суджень, облікових оцінок та припущень, що впливають на застосування принципів облікової політики та на суми активів і зобов'язань, доходів і витрат, які показані у фінансовій звітності.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Облікові оцінки та пов'язані з ними припущення базуються на попередньому досвіді та різноманітних інших факторах, які за існуючих обставин вважаються обґрутованими і за результатами яких формуються судження щодо балансової вартості активів і зобов'язань, інформація про яку недоступна з інших джерел.

Хоча ці оцінки базуються на наявній у керівництва інформації про поточні події та заходи, фактичні результати можуть зрештою відрізнятися від цих оцінок. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення їх оцінки мають велике значення для підготовки фінансової звітності відповідно до МСФЗ, описані у Примітці 4.

Функціональна валюта і валюта представлення. Статті, представлені у фінансовій звітності Компанії, оцінені з використанням валюти первинного економічного середовища, в якому працює Компанія (функціональної валюти). Ця фінансова звітність представлена в українській гривні, яка є валютою представлення Компанії.

Операції в іноземній валюті перераховуються у функціональну валюту із використанням курсів обміну на дати операцій або оцінки, коли статті переоцінюються. Прибутки і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по таких операціях і перерахунку деномінованих в іноземних валютах монетарних активів і зобов'язань за курсами обміну станом на кінець року, відображаються у складі прибутку чи збитку.

Основні курси обміну, що застосовувались для перерахунку залишків у доларах США, були такими:

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
1 долар США	23,69 гривні	27,69 гривні	28,07 гривні

Основні засоби. Основні засоби обліковуються за первісною вартістю, як описано нижче, за вирахуванням накопиченого зносу та резерву під знецінення, якщо необхідно. Основними засобами визнаються активи із строком використання більше 1 року та вартістю понад 6 000 гривень. До складу основних засобів включаються об'єкти незавершеного будівництва для майбутнього використання в якості основних засобів.

Подальші витрати капіталізуються у балансовій вартості активу або визнаються як окремий актив лише у випадку, коли ймовірно, що Компанія отримає від цього активу майбутні економічні вигоди, пов'язані з цими витратами, а його вартість можна достовірно оцінити. Витрати на ремонт та поточне технічне обслуговування визнаються витратами по мірі їх виникнення. Витрати на заміну значних компонентів основних засобів капіталізуються із наступним списанням вартості заміненого компоненту.

Станом на кожну звітну дату керівництво оцінює наявність ознак знецінення основних засобів. Якщо такі ознаки існують, керівництво оцінює вартість відшкодування активу як його справедливу вартість за вирахуванням витрат на продаж або вартість використання активу, залежно від того, яка з них більша. Балансова вартість зменшується до вартості відшкодування, а збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення, визнаний у попередніх періодах, сторнується відповідним чином, якщо в оцінках, використаних для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на вибуття, відбулися зміни.

Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння надходжень від вибуття та балансової вартості активів, що вибули, і визнаються у складі прибутку чи збитку за рік в інших операційних доходах або витратах.

Амортизація. Амортизація основних засобів нараховується лінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до їхньої ліквідаційної вартості протягом наступних оціночних строків експлуатації:

Будівлі та споруди	15-40 років
Машини і обладнання	5-35 років
Транспортні засоби	5-30 років
Офісне обладнання меблі та приладдя	4-15 років
Багаторічні насадження	10-14 років
Інші основні засоби	12 років

Ліквідаційна вартість активу – це оціночна сума, яку Компанія отримала б у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом оціночних витрат на продаж, якби стан та строк експлуатації даного активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку корисного використання. Ліквідаційна вартість активів та строки їх експлуатації переглядаються та, за необхідності, коригуються станом на кінець кожного звітного періоду.

Незавершене будівництво являє собою вартість основних засобів, будівництво яких ще не завершено. Крім того, незавершене будівництво включає передоплати за основні засоби. Амортизація цих активів не нараховується до моменту їх введення в експлуатацію.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нематеріальні активи. Усі нематеріальні активи Компанії мають кінцевий термін використання та включають переважно капіталізоване програмне забезпечення, ліцензії, рекламні ролики.

Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються за вартістю їх придбання та витратами на впровадження їх у використання.

Нематеріальні активи амортизуються лінійним методом протягом строку їх використання, який зазначено у правовстановлюючих документах. Якщо такий строк не встановлено, то застосовується оціночний строк експлуатації, але не менше 2-х та не більше 10-и років.

У разі знецінення нематеріальних активів, їхня балансова вартість зменшується до вартості використання чи справедливої вартості, за мінусом витрат на продаж, залежно від того, яка з них більша.

Активи у формі права користування. В процесі здійснення своєї діяльності Компанія орендує земельні ділянки, транспортні засоби, техніку та нерухомість. Договори оренди можуть включати компоненти оренди та компоненти, що не пов'язані з орендою. Компанія прийняла рішення не відокремлювати компоненти оренди та будь які пов'язані з ним компоненти, що не пов'язані з орендою, як єдиний компонент оренди.

На дату початку оренди орендар оцінює актив з права користування за собівартістю, яка складається з:

- суми первісної оцінки орендного зобов'язання;
- будь яких орендних платежів, здійснених на, або до дати початку оренди, за вирахуванням отриманих стимулів до оренди;
- будь яких первісних прямих витрат, понесених орендарем; та
- витрат, які будуть понесені орендарем на відновлення активу до стану, що вимагається умовами договору оренди.

Амортизація активу з права користування нараховується прямолінійним методом протягом строку корисного використання активу або строку оренди, залежно від того, який з них закінчиться раніше. В більшості випадків, актив з права користування амортизується протягом строку оренди. Якщо Компанія достатньою мірою упевнена у виконанні опціону на придбання базового активу, актив з права користування амортизується протягом строку корисного використання базового активу.

Активи у формі права користування відображаються на балансі в рядку "Основні засоби" звіту про фінансовий стан.

Фінансові інструменти. Фінансові інструменти, відображені в балансі включають грошові кошти, дебіторську та кредиторську заборгованість, кредити та позики. Відповідні методи визнання та оцінки фінансових інструментів описано нижче.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній操り操作і між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це такий ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із недостатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Методи оцінки, такі як модель дисконтування грошових потоків, а також моделі, основані на даних аналогічних операцій, що здійснюються на ринкових умовах, або на результатах аналізу фінансових даних об'єкта інвестицій, використовуються для визначення справедливої вартості окремих фінансових інструментів, для яких ринкова інформація про ціну угод відсутня. Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) до Рівня 1 відносяться оцінки за цінами котирувань (нескоригованих) на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань, (ii) до Рівня 2 – отримані за допомогою методів оцінки, в яких усі використані істотні вхідні дані, які або прямо (наприклад, ціна), або опосередковано (наприклад, розраховані на основі ціни) є спостережуваними для активу або зобов'язання (тобто, наприклад, розраховані на основі ціни), і (iii) оцінки Рівня 3 – це оцінки, що не основані виключно на спостережуваних ринкових даних (тобто для оцінки потрібен значний обсяг вхідних даних, які не спостерігаються на ринку).

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або викупом фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягаються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус резерв під очікувані кредитні збитки ("ОКЗ"). Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки.

Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтується протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до валової балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторах, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Фінансові інструменти – первісне визнання. Фінансові інструменти спочатку обліковуються за справедливою вартістю, скоригованою на витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків. Після первісного визнання щодо фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що призводить до визнання бухгалтерського збитку одразу після первісного визнання активу.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – категорії оцінки. Компанія класифікує фінансові активи у категорію оцінки за амортизованою вартістю. Класифікація та подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від (i) бізнес-моделі Компанії для управління відповідним портфелем активів та (ii) характеристик грошових потоків за активом.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – бізнес-модель. Бізнес-модель відображає спосіб, у який Компанія управляє активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою Компанії (i) виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків»), або (ii) отримання передбачених договором грошових потоків і грошових потоків, які виникають у результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу»), або якщо не застосовується ні пункт (i), ні пункт (ii).

Фінансові активи відносяться у категорію «інших» бізнес-моделей та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанія має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, що розглядаються Компанією при визначенні бізнес-моделі включають призначення та склад портфеля та минулий досвід того, як відбувається отримання грошових потоків для відповідних активів.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – характеристики грошових потоків. Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанія оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки по них виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У ході такої оцінки Компанія аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базового кредитного договору, тобто проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базового кредитного договору та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базового кредитного договору, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Знецінення фінансових активів – оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. На основі прогнозів Компанія оцінює очікувані кредитні збитки пов'язані з борговими інструментами, які оцінюються за амортизованою вартістю.

Компанія оцінює очікувані кредитні збитки і визнає чисті збитки від знецінення фінансових активів і активів за договорами з покупцями на кожну звітну дату. Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) об'єктивну і зважену з урахуванням імовірності суму, визначену шляхом оцінки діалазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану і підтверджувану інформацію про минулі події, поточні умови та прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

Компанія застосовує спрощений підхід до створення резерву під очікувані кредитні збитки, передбачений МСФЗ 9, який дозволяє використання резерву під очікувані збитки за весь строк інструменту для всіх активів у категоріях дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків та інша дебіторська заборгованість (Етап 2). Для банківських рахунків Компанія застосовує загальну модель знецінення на основі змін кредитної якості з моменту первісного визнання.

Станом на звітну дату Компанія має два види фінансових активів, що підлягають оцінці у відповідності до моделі очікуваних кредитних збитків:

- грошові кошти та їх еквіваленти;
- торгова та інша дебіторська заборгованість.

Фінансові активи – списання. Фінансові активи списуються повністю або частково, коли Компанія вичерпала всі практичні можливості щодо їх стягнення і дійшла висновку про необґрунтованість очікувань відносно відшкодування таких активів. Списання – це подія припинення визнання.

Фінансові активи – припинення визнання. Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли (a) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів втратили свою чинність, або (b) Компанія передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому (i) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Компанія не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль. Контроль вважається не переданим якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив в непов'язаній третій стороні без необхідності накладати додаткові обмеження на продаж.

Модифікація фінансових активів. Компанія іноді переглядає або іншим чином змінює договірні умови фінансових активів. Компанія оцінює чи є зміна договірних грошових потоків істотною. Якщо умови істотно змінені, права на грошові потоки від початкового активу закінчуються, і Компанія припиняє визнання первинного фінансового активу і визнає новий актив за справедливою вартістю. Дата перегляду вважається дата первісного визнання для подальших цілей розрахунку зменшення корисності.

У ситуації, коли перегляд було обумовлене фінансовими труднощами контрагента та неможливістю здійснити узгоджені платежі, Компанія порівнює первісні та переглянуті очікувані потоки грошових коштів з активами незалежно від того, чи є ризики та вигоди від активу істотно різними в результаті договірної модифікації. Якщо ризики та винагороди не змінюються, модифікований актив істотно не відрізняється від початкового активу, а зміна не призводить до припинення визнання. Компанія перераховує загальну балансову вартість шляхом дисконтування змінених потоків грошових коштів за контрактом за первісною ефективною процентною ставкою і визнає прибуток або збиток від зміни чи прибутку.

Фінансові зобов'язання – категорії оцінки. Усі фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю.

Фінансові зобов'язання – припинення визнання. Визнання фінансових зобов'язань припиняється у разі їх погашення (тобто коли зобов'язання, вказане у договорі, виконується чи припиняється або закінчується строк його виконання).

Обмін борговими інструментами з істотно відмінними умовами між Компанією та її первісними кредиторами, а також суттєві модифікації умов існуючих фінансових зобов'язань обліковуються як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Якщо обмін борговими інструментами чи модифікація умов обліковується як погашення, всі витрати або сплачені винагороди визнаються у складі прибутку чи збитку від погашення. Якщо обмін або модифікація не обліковується як погашення, всі витрати чи сплачені винагороди відображаються як коригування балансової вартості зобов'язання і амортизуються протягом строку дії модифікованого зобов'язання, що залишився.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Модифікації зобов'язань, які не призводять до їх погашення, обліковуються як зміна оціночного значення за методом нарахування кумулятивної амортизації заднім числом, при цьому прибуток або збиток відображається у складі прибутку чи збитку, якщо економічна суть різниці у балансовій вартості не відноситься до операції з капіталом із власниками.

Взаємозалік фінансових інструментів. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. При цьому право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутніх подій та (б) повинне мати юридичну силу в усіх наступних обставинах: (i) у ході звичайного ведення бізнесу, (ii) у випадку дефолту та (iii) у випадку неплатоспроможності або банкрутства.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з готівки в касі, депозитів до запитання в банках та інших короткострокових високоліквідних інвестицій зі строком погашення не більше трьох місяців. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Суми, використання яких обмежене, виключаються зі складу грошових коштів та їх еквівалентів при підготовці звіту про рух грошових коштів. Суми, обмеження щодо яких не дозволяють обмінати їх або використати для розрахунку по зобов'язаннях протягом принаймні дванадцяти місяців після звітної дати, включено до складу інших необоротних активів.

Товарно-матеріальні запаси. Товарно-матеріальні запаси обліковуються за меншою з двох величин: собівартістю або чистою вартістю реалізації. Вартість товарно-матеріальних запасів визначається за методом середньозваженої вартості. Вартість готової продукції та незавершеного виробництва включає вартість сировини, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати та відповідну частину виробничих накладних витрат, розподілені на підставі нормальної виробничої потужності, але не включає витрат за позиковими коштами. Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації у ході нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та відповідних змінних витрат на збут.

Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість. Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість спочатку визнаються за справедливою вартістю, а в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю нараховується, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Позикові кошти. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат, понесених на проведення операції, а в подальшому обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки

Передоплати. Передоплати обліковуються за первісною вартістю мінус резерв на знецінення. Передоплати відносяться до категорії довгострокових, якщо товари чи послуги, за які було здійснено передоплату, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо передоплати стосуються активу, який при початковому визнанні буде віднесеній до категорії необоротних активів. Передоплати, видані з метою придбання активу, включаються до балансової вартості активу після того, як Компанія отримала контроль над цим активом і якщо існує ймовірність того, що Компанія отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з таким активом. Інші передоплати списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені. Якщо існує свідчення того, що активи, товари чи послуги, за які була здійснена передоплата, не будуть отримані, балансова вартість передоплати зменшується належним чином, і відповідний збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік.

Зобов'язання з оренди. Зобов'язання, що виникають за договорами оренди, спочатку оцінюються за приведеною вартістю. Орендні зобов'язання включають чисту приведену вартість наступних орендних платежів:

- фіксованих платежів (у тому числі, по суті, фіксованих платежів) за вирахуванням будь-яких стимуллюючих платежів за орендою до отримання,
- змінного орендного платежу, який залежить від індексу чи ставки, що спочатку оцінюється з використанням індексу чи ставки на дату початку оренди,
- сум, очікуваних до сплати Компанією за гарантіями ліквідаційної вартості,
- ціні виконання опціону на придбання, за умови, що Компанія достатньою мірою упевнена у виконанні цього опціону, та
- виплат штрафів за припинення оренди, якщо строк оренди відображає виконання Компанією цього опціону.

В більшості договорів оренди, по яких Компанія виступає орендарем, не передбачено опціонів на продовження чи припинення оренди в односторонньому порядку. Це можливо лише за згодою двох сторін.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Орендні платежі дисконтується з використанням процентної ставки, закладеної у договір оренди. Якщо цю ставку легко визначити неможливо, що, як правило, має місце у випадку наявних у Компанії договорів оренди, Компанія використовує ставку залучення додаткових позикових коштів – це ставка, за якою Компанія могла б залучити на аналогічний строк та за аналогічного забезпечення позикові кошти, необхідні для отримання активу вартістю, аналогічною вартості активу у формі права користування в аналогічних економічних умовах.

Як правило, Компанія використовує ставку додаткових запозичень, яка визначається як:

- фактична середня ставка за нещодавно отриманим фінансуванням в іноземній валюті від третіх сторін – застосовується до тих договорів оренди, які передбачають зміну розміру орендних платежів внаслідок зміни валютного курсу;
- середня відсоткова ставка за позиками в національній валюті з врахуванням періоду кредитування відповідно до даних Національного банку України – застосовується до договорів оренди, по яких розмір орендної плати не залежить від зміни валютного курсу.

Компанія зазнає впливу ризику потенційного збільшення змінних орендних платежів у майбутньому, що залежить від індексу чи ставки, яке не відображається в орендному зобов'язанні, доки не вступить у силу. Після проведення коригувань орендних платежів, які залежать від індексу чи ставки, виконується переоцінка зобов'язання з оренди з коригуванням вартості активу у формі права користування.

Орендні платежі розподіляються між основною сумаю зобов'язань та фінансовими витратами. Фінансові витрати відображаються у складі прибутку чи збитку протягом усього періоду оренди для того, щоб забезпечити постійну періодичну процентну ставку за непогашеним залишком зобов'язання за кожний період.

Орендні платежі за короткостроковою орендою (до 12 місяців) нерухомості та інших об'єктів визнаються як витрати у складі прибутку чи збитку на прямолінійній основі протягом строку оренди.

Операційна оренда. У випадках, коли Компанія виступає орендодавцем за договором оренди, за якою всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, практично не передаються орендарю (тобто у випадку операційної оренди), орендні платежі за договорами операційної оренди відображаються у складі інших доходів лінійним методом.

Податок на прибуток. Витрати з податку на прибуток включають поточний податок та відстрочений податок. У цій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковованого прибутку чи збитку за поточний та попередні періоди. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів і зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка при початковому визнанні не впливає на бухгалтерський або оподатковуваний прибуток. Суми відстрочених податків визначаються із використанням ставок оподаткування, які були введені в дію або практично були введені в дію станом на звітну дату і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть реалізовані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки.

Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує ймовірність отримання оподатковованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Відстрочені податкові активи визнаються, якщо існує ймовірність отримання у майбутньому оподатковуваного прибутку, по відношенню до якого можуть бути використані відстрочені податкові активи. Підприємство переоцінює невизнані відстрочені податкові активи та балансову вартість відстрочених податкових активів на кожну звітну дату. Підприємство визнає раніше невизнані відстрочені податкові активи, якщо існує ймовірність того, що отриманий у майбутньому оподатковуваний прибуток дозволить відшкодувати відстрочений податковий актив. Підприємство зменшує балансову вартість відстроченого податкового активу, якщо отримання оподатковуваного прибутку, достатнього для відшкодування відстроченого податкового активу, більше не є ймовірним.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Ставка податку на прибуток в Україні становить 18%.

Податок на додану вартість. Вихідний ПДВ при продажу товарів та послуг підлягає сплаті податковим органам (а) у момент отримання дебіторської заборгованості від клієнтів або (б) у момент постачання товарів або надання послуг клієнтам, залежно від того, що відбувається раніше.

Вихідний ПДВ зазвичай зараховується з вихідним ПДВ у момент отримання податкової накладної з ПДВ. Податкові органи дозволяють здійснювати розрахунки з ПДВ на основі чистої суми. ПДВ, що відноситься до операцій купівлі-продажу, відображається у фінансовій звітності згорнуто і показується як актив або зобов'язання в сумі, відображеній у декларacіях з ПДВ. У тих випадках, коли під очікувані кредитні збитки від дебіторської заборгованості був створений резерв, збиток від знецінення обліковується за валовою сумою заборгованості, включаючи ПДВ.

ПДВ стягується за трьома ставками: 20% стягується при поставках товарів чи послуг на території України, включаючи поставки без чітко визначені суми винагороди, та імпорті товарів в Україну (крім випадків, чітко передбачених законодавством); 0% застосовується при експорті товарів; 7% застосовується при постачанні фармацевтичних препаратів і медичного обладнання з місцем постачання в Україні та імпорті цих товарів в Україну.

Акціонерний капітал. Прості акції та акції класу А класифікуються як власний капітал. Витрати, безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, показуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків. Переширення справедливої вартості внесених у капітал сум над номінальною вартістю випущених акцій обліковується у складі капіталу як емісійний дохід. Рахунком емісійного доходу можна скористатися лише в обмежених цілях, які не включають розподілу дивідендів. Внески у капітал обліковуються за справедливою вартістю коштів, отриманих Компанією, і являють собою додаткові кошти, внесені суб'єктами господарювання під спільним контролем, які не супроводжуються емісією акцій і не надають права на залишкову частку участі у капіталі Компанії.

Дивіденди. Дивіденди обліковуються у складі зобов'язань та вираховуються з капіталу в тому періоді, в якому вони були оголошені та ухвалені. Будь-які дивіденди, оголошені після закінчення звітного періоду, але до ухвалення фінансової звітності до випуску, описуються у Примітці 24 «Події після закінчення звітного періоду».

Резерви зобов'язань та відрахувань. Резерви зобов'язань та відрахувань – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначенім строком або сумою. Резерви відображаються у фінансовій звітності, коли Компанія має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує ймовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності.

Виплати працівникам. Витрати на заробітну плату, внески до Державного пенсійного фонду України і фондів соціального страхування, оплачувані щорічні відпустки та лікарняні, а також премії та негрошові винагороди (медичне обслуговування та інші соціальні пільги) нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками Компанії. У Компанії відсутнє юридичне або конструктивне зобов'язання здійснювати пенсійні або інші подібні виплати, крім єдиного соціального внеску до пенсійного фонду.

Внески розраховуються як процент від поточної валової суми заробітної плати та відносяться на витрати по мірі їх здійснення. До складу витрат на оплату праці у прибутку чи збитку за рік включені пенсії, що виплачуються на розсуд Компанії, та інші пенсійні виплати.

Визнання виручки. Виручка, яка виникає в ході звичайної діяльності, визнається в сумі ціни угоди. Ціна угоди – це сума винагороди, право на яку Компанія очікує отримати в обмін на передачу контролю над обіцянними товарами/продукцією чи послугами покупцю, без урахування сум, одержаних від імені третіх сторін. Виручка визнається за вирахуванням знижок, повернень та податків на додану вартість та інших аналогічних обов'язкових платежів.

Продажі визнаються на момент переходу контролю над товаром, тобто коли товари поставлені покупцю, покупець має повну свободу дій щодо товарів і коли відсутнє невиконане зобов'язання, яке може вплинути на приймання покупцем товарів. Поставка вважається виконаною, коли товари були доставлені у визначене місце, ризики застаріння та втрати переїшли до покупця, і покупець прийняв товари відповідно до договору, строк дії положень про приймання закінчився або у Компанії наявні об'єктивні докази того, що всі критерії приймання були виконані.

Виручка від продажів зі знижкою визнається на основі ціни, вказаної у договорі, за вирахуванням розрахункових знижок за обсяг. Для розрахунку і створення резерву під знижки використовується метод очікуваної вартості на основі накопиченого досвіду, і виручка визнається лише в тій сумі, щодо якої існує висока ймовірність того, що в майбутніх періодах не відбудеться значного зменшення визнаної суми. Зобов'язання з повернення (включене в кредиторську заборгованість за основною діяльністю та іншу кредиторську заборгованість) визнається щодо очікуваних знижок за обсяг до сплати покупцям відносно продажів, здійснених до кінця звітного періоду.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Вважається, що елемент фінансування відсутній, оскільки продажі здійснюються із наданням відстрочки платежу строком максимально до 92 днів, що відповідає ринковій практиці. Дебіторська заборгованість визнається, коли товари поставлені, оскільки на цей момент винагорода є безумовною, тому що настання строку платежу зумовлене тільки плинном часу.

Якщо Компанія надає будь-які додаткові послуги покупцю після переходу до нього контроля над товарами, виручка від таких послуг вважається окремим зобов'язанням до виконання і визнається протягом періоду надання таких послуг.

Операції із пов'язаними сторонами. Перелік пов'язаних сторін визначається з урахуванням характеру відносин між сторонами, а не лише виходячи з їх юридичної форми (згідно з принципом "превалювання сутності над формою"). Відносини між пов'язаними сторонами та фізичними особами, які здійснюють контроль або мають суттєвий вплив на Компанію, а також відносини з найближчими родичами кожної такої особи, які є членами основного управлінського персоналу, розкриваються у фінансовій звітності. Операції з пов'язаними сторонами описані у Примітці 7.

4. Суттєві бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики

Компанія використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Оцінки та судження постійно оцінюються та базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрутованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Компанії також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Безперервність діяльності. Керівництво Компанії підготувало цю фінансову звітність відповідно до принципу подальшої безперервності діяльності. При формуванні цього професійного судження керівництво врахувало її поточний фінансовий стан, існуючі плани, поточну прибутковість діяльності та доступ до фінансових ресурсів, а також проаналізувало вплив ситуації на фінансових ринках та існуючого в Україні операційного середовища на діяльність Компанії.

Станом на 31 грудня 2019 року поточні зобов'язання Компанії перевищували її оборотні активи на 223 933 тисячі гривень (на 31 грудня 2018 року - на 410 102 тисячі гривень).

Станом на 31 грудня 2019 року поточні зобов'язання у загальній сумі 695 597 тисяч гривень (82.7% від загальної суми усіх поточних зобов'язань) належать до сплати материнської компанії та компанії, яка перебуває під спільним контролем акціонерів (на 31 грудня 2018 року: 801,103 тисячі гривень (76% від загальної суми усіх поточних зобов'язань) від компаній, які перебувають під спільним контролем акціонерів), Примітка 7. Кредитори не вжили жодних заходів проти Компанії щодо погашення позикових коштів.

Попри суттєву невизначеність щодо очікуваних термінів погашення поточних зобов'язань перед материнською компанією та компанією, що перебуває під спільним контролем акціонерів, ці сторони, не планують припинити діяльність Компанії чи вимагати негайного погашення суттєвої суми протягом, щонайменше, дванадцяти місяців після дати цієї фінансової звітності, про що свідчать листи підтримки, адресовані Компанії зі сторони материнської компанії та компанії, що перебуває під спільним контролем акціонерів, тому керівництво переконане, що підготовка цієї фінансової звітності на основі принципу подальшої безперервної діяльності є обґрутованою.

Визнання відстроченого активу з податку на прибуток. Визнаний відстрочений податковий актив являє собою суму податку на прибуток, яка може бути зарахована проти майбутніх податків на прибуток, і відображається у звіті про фінансовий стан. Відстрочені активи з податку на прибуток визнаються лише тією мірою, в якій існує ймовірність використання відповідного податкового кредиту. Це передбачає наявність тимчасових різниць, сторнування яких очікується у майбутньому, і наявність достатнього майбутнього оподатковуваного прибутку для здійснення вирахувань. Оцінка майбутніх оподатковуваних прибутків та суми податкового кредиту, використання якого є можливим у майбутньому, базується на середньостроковому бізнес-плані, який готове керівництво, та результатах його екстраполяції на майбутні періоди. В основі бізнес-плану лежать очікування керівництва, що вважаються обґрутованими за існуючих обставин.

Строки експлуатації основних засобів. Оцінка строків експлуатації об'єктів основних засобів вимагає застосування професійних суджень з урахуванням строків експлуатації подібних активів у минулому. Компанія одержує майбутні економічні вигоди від активів переважно у результаті їх використання. Однак такі чинники, як технічний та економічний знос та старіння, часто призводять до скорочення економічних вигод від активів.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

---

4. Суттєві бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики (продовження)

Керівництво оцінює залишкові строки експлуатації відповідно до поточного технічного стану активів та оціночного періоду, протягом якого Компанія, як очікується, отримає вигоди від їх використання. При цьому враховуються такі основні чинники: (а) передбачуване використання активів; (б) прогнозний знос залежно від експлуатаційних параметрів та регламенту технічного обслуговування; і (в) технічний або економічний знос внаслідок зміни ринкових умов. Строки експлуатації основних засобів переглядаються керівництвом Компанії щороку. Балансова вартість основних засобів наведена у Примітці 8.

Збитки від знецінення основних засобів. На кожну балансову дату Компанія аналізує основні засоби на предмет знецінення у випадку будь-яких подій або змін обставин, які свідчать про те, що відшкодування балансової вартості активу може стати неможливим. Якщо такі події чи зміни обставин існують, Компанія оцінює вартість відшкодування активу.

Вартість відшкодування активу – це його справедлива вартість за вирахуванням витрат на вибуття або вартість використання активу, залежно від того, яка з них більша. Для визначення вартості відшкодування основних засобів керівництво аналізує активи на найнижчому рівні, на якому існують надходження грошових коштів, незалежні від надходжень грошових коштів від інших активів (на рівні одиниць, які генерують грошові кошти) та використовує оцінки для визначення розмірів майбутніх грошових потоків та ставки дисконтування для розрахунку їх приведеної вартості. Точність майбутніх грошових потоків залежить, серед іншого, від якості прогнозів керівництва щодо орієнтовних рівнів цін на основні товари, обсягів виробництва та витрат виробництва, а також необхідного рівня капітальних інвестицій.

Збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку у сумі, на яку балансова вартість активу перевищує вартість його відшкодування. Попереднє знецінення основних засобів аналізується з точки зору можливого сторнування станом на кожну звітну дату.

Балансова вартість основних засобів наведена у Примітці 8.

Оцінка основних засобів за справедливою вартістю. При підготовці цієї фінансової звітності Компанія вирішила застосувати добровільне звільнення із застосування МСФЗ та оцінити основні засоби за справедливою вартістю станом на 1 січня 2018 року. Ця справедлива вартість являє собою умовну вартість активів та є базою для амортизації у майбутніх періодах. Для оцінки основних засобів за справедливою вартістю Компанія застосувала незалежних оцінювачів, які мають визнану та належну професійну кваліфікацію і актуальний практичний досвід оцінки подібних активів.

Оскільки більшість основних засобів Компанії має спеціалізований характер, їх справедлива вартість визначалася з використанням амортизованої вартості заміщення (рівень 3), або ринкової вартості, якщо така інформація була доступна (рівень 2).

Більша частина споруд, виробничого та іншого устаткування мають вузькоспеціалізований характер і рідко продаються на відкритому ринку в Україні, окрім випадків продажу у складі діючого бізнесу. В Україні ринок аналогічних основних засобів не є активним, і відсутність угод з продажу порівнюваних активів в достатньому об'ємі не дозволяє використовувати ринковий підхід для визначення справедливої вартості. Отже, їх справедлива вартість визначалася, передусім, на підставі амортизованої вартості заміщення. Цей метод заснований на аналізі вартості відтворення або заміни основних засобів, скоригованих на погіршення фізичного або економічного стану і застаріння.

Амортизаційна вартість заміщення була оцінена на основі внутрішніх джерел інформації та шляхом аналізу українського та міжнародного ринків аналогічних основних засобів. Зокрема, визначення амортизаційної вартості заміщення базувалося на фактичних фізичних характеристиках об'єктів (обсяг, строк використання тощо) з урахуванням потенційних витрат на їх заміну (з урахуванням індексів цін). Після цього розрахована вартість додатково скоригована на залишковий строк корисного використання та фактор економічного знецінення, визначений за кожною одиницею, яка генерує грошові потоки. При цьому ринкові дані були зібрані з використанням джерел інформації в публічному доступі, каталогів, статистичних даних тощо, шляхом запушення галузевих експертів, аналізу даних постачальників об'єктів - аналогів.

При здійсненні переоцінки в основі припущення та судженнями, які застосовувались незалежними оцінювачами, обговорювались з керівництвом Компанії та профільними фахівцями:

- (i) вибір джерел інформації для аналізу витрат на будівництво (фактичні витрати, нещодавно понесені Компанією, спеціалізовані довідкові матеріали та довідники, кошторис вартості будівництва об'єктів тощо);
- (ii) визначення порівняльних витрат на заміну певного обладнання, а також відповідних доповнень, необхідних для врахування відмінностей у технічних характеристиках та стані нового та існуючого обладнання;
- (iii) вибір ринкових індикаторів при визначенні ринкової вартості там, де такі індикатори існують;
- (iv) визначення кумулятивних індексів цін або зміни валютних курсів, які б найбільш достовірно відображали б зміну справедливої вартості активів, переоцінених за допомогою індексації балансової вартості;
- (v) прогноз виробничих потужностей та майбутніх цін на реалізацію готової продукції.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

---

4. Суттєві бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики (продовження)

Справедлива вартість основних засобів, отримана за допомогою амортизованої вартості заміщення або індексації балансової вартості (тобто там, де є економічне знецінення), підтверджувалася за допомогою моделей дисконтованих грошових потоків (дохідний підхід, рівень 3). Для побудови моделей активи аналізувались на найнижчому рівні, на якому існують надходження грошових коштів, незалежні від надходжень грошових коштів від інших активів (на рівні одиниць, які генерують грошові кошти). З метою оцінки основних засобів за справедливою вартістю керівництво Компанії виділяє одну таку одиницю.

При проведенні перевірки керівництво використовувало прогнози грошових потоків після оподаткування на основі фінансових планів, затверджених керівництвом на п'ятирічний період, на рівні однієї одиниці, що генерує грошові кошти. Грошові потоки дисконтувались із використанням середньозваженої вартості капіталу після оподаткування 19,91%. Грошові потоки після п'ятирічного періоду екстраполюються, використовуючи орієнтовний темп зростання чистого доходу від реалізації продукції в 5,5%.

Тестування на зменшення корисності основних засобів

Для цілей тестування зменшення корисності Компанія визначає вартість відшкодування одиниць, які генерують грошові кошти на основі справедливої вартості за вирахуванням витрат на вибуття із застосуванням методу дисконтованих грошових потоків.

Модель дисконтованих грошових потоків є чутливою до таких припущень:

- прогнозні обсяги виробництва, завантаженість виробничих потужностей;
- прогнозний індекс реалізації продукції на внутрішньому та зовнішніх ринках, та прогноз ціни на реалізацію продукції;
- ставки дисконту;
- капітальні інвестиції;
- прогнозний курс обміну гривні до долара США; та
- прогнозні індекси інфляції.

5. Нові положення бухгалтерського обліку

Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, починаючи з 1 січня 2020 року та пізніших періодах. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

Продаж чи внесок активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором – зміни МСФЗ 10 та МСБО 28 (опубліковані 11 вересня 2014 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з дати, яка буде встановлена РМСБО, або після цієї дати).

МСФЗ 17 "Договори страхування" (опублікований 18 травня 2017 року і вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати).

Зміни Концептуальної основи фінансової звітності (опубліковані 29 березня 2018 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Концептуальна основа фінансової звітності у новій редакції містить новий розділ про оцінку, рекомендації щодо відображення у звітності фінансових результатів, удосконалені визначення та рекомендації (зокрема, визначення зобов'язання) і роз'яснення таких важливих питань, як функції управління, обачливість та невизначеність оцінки у ході підготовки фінансової звітності.

Визначення бізнесу – зміни МСФЗ 3 (опубліковані 22 жовтня 2018 року і вступають у силу для угод приdbання з початку річного звітного періоду, який починається з 1 січня 2020 року або після цієї дати).

Визначення суттєвості – зміни МСБО 1 та МСБО 8 (опубліковані 31 жовтня 2018 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Ці зміни уточнюють визначення суттєвості та застосування цього поняття завдяки включенням рекомендацій щодо визначення, які раніше були наведені в інших стандартах МСФЗ. Крім того, були допрацьовані пояснення до цього визначення. Зміни також забезпечують послідовність використання визначення суттєвості в усіх стандартах МСФЗ.

Інформація вважається суттєвою, якщо обґрунтовано очікується, що її пропуск, викривлення або складність її розуміння може вплинути на рішення, які приймають основні користувачі фінансової звітності загального призначення на основі такої фінансової звітності, яка відображає фінансову інформацію про конкретну організацію, що звітує. Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на її фінансову звітність.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

---

5. Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

Реформа базової процентної ставки – зміни МСФЗ 9, МСБО 39 та МСФЗ 7 (опубліковані 26 вересня 2019 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Ці зміни зумовлені заміною базових процентних ставок, наприклад, ставки LIBOR (ставка пропозиції на Лондонському міжбанківському ринку) та інших міжбанківських ставок пропозиції (ставки IBOR). Зміни передбачають тимчасове звільнення від застосування спеціальних вимог обліку хеджування до відносин хеджування, на які безпосередньо впливає реформа IBOR. Облік хеджування грошових потоків відповідно до МСФЗ 9 та МСБО 39 вимагає, щоб майбутні хеджовані грошові потоки були «високомовірними». Якщо ці грошові потоки залежать від ставок IBOR, звільнення, передбачене цими змінами, вимагає від організації виходити з припущення про те, що базова процентна ставка за хеджованими грошовими потоками не зміниться в результаті реформи. МСБО 39 та МСФЗ 9 вимагає виконання прогнозної оцінки для застосування обліку хеджування.

Наразі очікується, що грошові потоки, основані на IBOR та альтернативних IBOR ставках, у цілому, еквівалентні, що мінімізує будь-яку неефективність, однак близче до дати реформи цей факт уже не відповідатиме дійсності.

Відповідно до цих змін, організація може зробити припущення, що базова процентна ставка, на якій основані об'єкт хеджування, інструмент хеджування або хеджований ризик, не зміниться в результаті реформи IBOR. Крім того, реформа IBOR може привести до того, що ефективність операції хеджування вийде за межі діапазону 80–125%, який є вимогою ретроспективного тесту відповідно до МСБО 39. Отже, МСБО 39 був змінений для застосування винятку з ретроспективного тесту ефективності для того, щоб операція хеджування не припинялася протягом періоду пов'язаної з IBOR невизначеності виключно тому, що ретроспективна ефективність виходить за межі цього діапазону. Однак інших вимог обліку хеджування, включаючи прогнозну оцінку, слід дотримуватись, як і раніше.

В деяких операціях хеджування об'єкт хеджування або хеджований ризик – це не встановлений договором компонент ризику, пов'язаного з IBOR. З метою застосування обліку хеджування МСФЗ 9 та МСБО 39 вимагають окремої ідентифікації та достовірної оцінки визначеного компонента ризику. Відповідно до цих змін компонент ризику необхідно ідентифікувати окремо тільки при початковій категоризації операції хеджування, а не на постійній основі. У контексті макрохеджування, якщо організація часто перевстановлює відносини хеджування, звільнення застосовується з моменту, з якого об'єкт хеджування був первісно визначений у таких відносинах хеджування. Відповідно до МСБО 39 та МСФЗ 9 неефективність операції хеджування продовжує обліковуватися у складі прибутку чи збитку. Зміни встановлюють фактори завершення дії звільнення, які включають припинення невизначеності, пов'язаної з реформою базової процентної ставки. Зміни вимагають від організацій надання додаткової інформації інвесторам про їхні відносини хеджування, на які безпосередньо впливають ці фактори невизначеності, включаючи номінальну суму інструментів хеджування, до яких застосовується це звільнення, суттєві припущення або судження, сформовані у ході застосування цього звільнення, та розкриття якісної інформації про те, яким чином реформа IBOR впливає на організацію та як організація управляє переходним процесом. Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на свою фінансову звітність.

Класифікація зобов'язань як поточних або довгострокових зобов'язань – зміни МСБО 1 (опубліковані 23 січня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати). Ці зміни обмеженої сфери застосування роз'яснюють, що зобов'язання класифікуються як поточні або довгострокові зобов'язання залежно від прав, які існують в кінці звітного періоду. Зобов'язання є довгостроковими, якщо суб'єкт господарювання має реальне право в кінці звітного періоду відкласти розрахунок, щонайменше, на дванадцять місяців. Роз'яснення у стандарті більше не вимагає, щоб таке право було безумовним. Очікування керівництва щодо подальшої реалізації ним права відкласти розрахунок не впливають на класифікацію зобов'язань. Право відкласти розрахунок існує виключно тоді, коли суб'єкт господарювання дотримується відповідних умов станом на кінець звітного періоду. Зобов'язання класифікується як поточне зобов'язання, якщо умову не дотримано станом на або перед звітною датою, навіть якщо від кредитора отримано звільнення від виконання умови після закінчення звітного періоду. І навпаки, кредит класифікується як довгострокове зобов'язання, якщо умову кредиту не дотримано тільки після звітної дати. Крім того, зміни містять роз'яснення вимог до класифікації боргових зобов'язань, які компанія може врегулювати за рахунок їх конвертації в інструменти капіталу. Розрахунок визначається як погашення зобов'язання грошовими коштами, іншими ресурсами, які втілюють у собі економічні вигоди, або власними інструментами капіталу суб'єкта господарювання. Існує виняток для конвертованих інструментів, які можуть бути конвертовані у капітал, але тільки для тих інструментів, за якими конверсійний опціон класифікується як інструмент капіталу як окремий компонент комбінованого фінансового інструменту.

Надходження до запланованого використання, Обтяжливі контракти – вартість виконання контракту, Посилання на Концептуальну основу – зміни обмеженої сфери застосування до МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3 і Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років – зміни МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16 та МСБО 41 (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати). Зміни МСБО 16 забороняють суб'єкту господарювання вираховувати з первісної вартості об'єкта основних засобів будь-які надходження від реалізації вироблених виробів тоді, коли суб'єкт господарювання готове актив до його запланованого використання. Надходження від реалізації таких виробів разом із витратами на їх виробництво наразі визнаються у складі прибутку чи збитку. Для оцінки собівартості цих виробів суб'єкт господарювання застосовує МСБО 2. Собівартість не включаємо амортизацію активу, який тестиється, оскільки він не готовий до його запланованого використання.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

---

5. Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

Зміни МСБО 16 також роз'яснюють, що суб'єкт господарювання «тестує актив на предмет його належного функціонування», коли він оцінює технічну та фізичну продуктивність активу. Фінансові показники роботи активу не мають відношення до цієї оцінки. Отже, актив може бути спроможним функціонувати, як заплановано управлінським персоналом, та підлягати амортизації до того, як він досягнув рівня операційної ефективності, очікуваної управлінським персоналом.

Зміни МСБО 37 роз'яснюють значення «витрати на виконання контракту». Зміни пояснюють, що прямі витрати на виконання контракту включають додаткові витрати на виконання цього контракту; та розподіл інших витрат, безпосередньо пов'язаних із виконанням. Зміни також роз'яснюють, що до фіксації окремого положення щодо обтяжливого контракту суб'єкт господарювання визнає збиток від знецінення активів, які використовуються у процесі виконання контракту, а не активів, спеціально призначених для цього контракту.

Зміни МСФЗ 3 посилаються на Концептуальну основу фінансової звітності в редакції 2018 року для визначення того, що складає актив або зобов'язання в операції з об'єднанням бізнесу. До цих змін МСФЗ 3 посилився на Концептуальну основу фінансової звітності в редакції 2001 року. Крім того, в МСФЗ 3 для зобов'язань та умовних зобов'язань було додано новий виняток. Цей виняток визначає, що для певних категорій зобов'язань та умовних зобов'язань суб'єкт господарювання повинен посилятися на МСБО 37 або КІМФЗ 21 замість Концептуальної основи в редакції 2018 року. Без цього нового винятку суб'єкт господарювання визнавав би певні зобов'язання в операції з об'єднанням бізнесу, які він не визнавав би за МСБО 37. Отже, безпосередньо перед придбанням суб'єкт господарювання мав би припинити визнання таких зобов'язань та визнати прибуток, який не відображає економічний прибуток. Також було роз'яснено, що покупець не повинен визнавати умовні активи, як визначено в МСБО 37, на дату придбання.

Зміни МСФЗ 9 визначають, які комісійні мають бути включені до тесту 10%-ї різниці для припинення визнання фінансових зобов'язань. Витрати чи комісійні могли сплачуватися або третім сторонам, або кредитору. Відповідно до цих змін, витрати чи комісійні, сплачені третім сторонам, не включатимуться до тесту 10%-ї різниці.

Ілюстративний приклад 13, що додається до МСФЗ 16, було змінено з метою виключення пояснювального прикладу платежів від орендодавця, які стосуються удосконалень орендованого майна. Причина цих змін полягає в усуненні потенційної непослідовності в частині обліку орендних стимулів.

МСФЗ 1 надає звільнення у разі переходу дочірньої компанії на облік у відповідності до МСФЗ станом на більш пізню дату, ніж її материнська компанія. Дочірня компанія може оцінювати свої активи та зобов'язання за балансовою вартістю, яка була б включена до консолідованих фінансової звітності материнської компанії з урахуванням дати переходу материнської компанії на облік за МСФЗ, якби не здійснювалося коригування на процедури консолідації та на вплив операції з об'єднанням бізнесу, в межах якої материнська компанія придбала дочірню компанію. Зміни МСФЗ 1 дозволяють компаніям, які використали це передбачене МСФЗ 1 звільнення, також оцінювати кумулятивні курсові різниці при перерахунку сум на підставі сум, відображені у звітності материнської компанії з урахуванням дати переходу материнської компанії на облік за МСФЗ. Зміни МСФЗ 1 поширяють зазначене вище звільнення на кумулятивні курсові різниці з метою скорочення витрат для компаній, які застосовують МСФЗ вперше. Ця зміна застосовується також для асоційованих компаній та спільних підприємств, які скористалися цим передбаченням МСФЗ 1 звільненням.

Вимога, згідно з якою компанії мали виключати грошові потоки, пов'язані з оподаткуванням, при оцінці справедливої вартості згідно з МСБО 41, була скасована. Ця зміна спрямована на гармонізацію з вимогою стандарту дисконтувати грошові потоки після оподаткування. Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на фінансову звітність.

Пільгові умови сплати орендної плати у зв'язку з COVID-19 – зміни МСФЗ 16 (опубліковані 28 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 червня 2020 року або після цієї дати). Зміни надають орендарям (але не орендаторам) можливість використати звільнення від оцінки того, чи становлять пільгові умови сплати орендної плати у зв'язку з COVID-19 модифікацію договору оренди. Орендарі можуть за вибором обліковувати пільгові умови сплати орендної плати так, як вони обліковувалися б, якби не були модифікацією договору оренди. У багатьох випадках це призведе до обліку пільги як змінного орендного платежу. Це спрощення практичного характеру застосовується лише до пільгових умов сплати орендної плати та лише за умови виконання всіх наступних умов: зміна орендних платежів призводить до переглянуту суми плати за оренду, яка, по суті є такою ж або меншою, ніж плата за оренду безпосередньо перед зміною; зменшення орендних платежів поширюється лише на платежі зі строком сплати 30 червня 2021 року або раніше цієї дати; а також якщо інші істотні умови оренди не змінилися. Якщо орендар прийняв рішення застосувати спрощення практичного характеру при обліку договору оренди, він має застосовувати це спрощення практичного характеру послідовно при обліку усіх договорів оренди з аналогічними характеристиками в аналогічних обставинах. Ці зміни стандарту застосовуються ретроспективно у відповідності до МСБО 8, але від орендарів не вимагається перераховувати дані за попередній період або розкривати інформацію, передбачену параграфом 28(д) МСБО 8. Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на фінансову звітність.

Якщо інше не зазначено вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та інтерпретацій на фінансову звітність Компанії.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

6. Перше застосування МСФЗ

Ця фінансова звітність є першою річною фінансовою звітністю Компанії, яка відповідає МСФЗ. Датою переходу Компанії на облік відповідно до МСФЗ є 1 січня 2018 року. За певними винятками, МСФЗ 1 вимагає ретроспективного застосування редакцій стандартів та інтерпретацій, чинних станом на 31 грудня 2019 року, при підготовці відіального звіту про фінансовий стан за МСФЗ станом на 1 січня 2018 року та в усіх періодах, представлених у першій фінансовій звітності відповідно до МСФЗ. При підготовці цієї фінансової звітності Компанія застосувала обов'язкові винятки з ретроспективного застосування інших МСФЗ і вирішила застосувати такі добровільні звільнення:

Використання справедливої вартості в якості умовної вартості. Компанія вирішила оцінити окремі статті основних засобів за справедливою вартістю станом на 1 січня 2018 року і використати справедливу вартість в якості умовної вартості на цю дату. У результаті цього звільнення балансова вартість основних засобів за НП(С)БО збільшилася на 431 019 тисяч гривень до 548 185 тисячі гривень за МСФЗ на дату переходу 1 січня 2018 року.

Відповідно до вимог МСФЗ 1, обов'язковими є такі винятки з ретроспективного застосування МСФЗ:

а) Облікові оцінки. Облікові оцінки за МСФЗ на 1 січня 2018 року та 31 грудня 2018 року повинні відповідати обліковим оцінкам, зробленим на ті ж дати за попередніми принципами бухгалтерського обліку, крім випадків, коли існує свідчення того, що ці оцінки були помилковими.

б) Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань. Фінансові активи та зобов'язання, які Компанія припинила визнавати до дати переходу на МСФЗ, не визнаються повторно за МСФЗ. Керівництво вирішило не застосовувати критерій припинення визнання за МСФЗ 9 з більш ранньої дати.

в) Облік хеджування. Компанія не застосовує облік хеджування.

6. Перше застосування МСФЗ (продовження)

г) Державні позики. Компанія не має наданих державою позик.

Нижче подано інформацію про звірку даних та кількісну оцінку впливу переходу з Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) на МСФЗ станом на 1 січня 2018 року, 31 грудня 2018 року та за 2018 фінансовий рік:

<u>У тисячах гривень</u>	<u>31 грудня 2018 р.</u>	<u>1 січня 2018 р.</u>
КАПІТАЛ ЗА НП(С)БОУ	(216 552)	(667 324)
(i) Оцінка основних засобів за справедливою вартістю, що приймається за доцільну вартість на дату переходу на МСФЗ відповідно до МСФЗ 1 (Перше застосування МСФЗ)	381 114	431 019
(ii) Визнання відстроченого податку на прибуток, пов'язаного з оцінкою основних засобів за справедливою вартістю на дату переходу на МСФЗ	(68 601)	(77 583)
Виправлення помилок:		
(iii) Відстрочений податок: визнання за балансовим методом	122 594	146 111
(iv) Коригування нарахованих витрат з метою відображення у правильному періоді	(24 295)	(21 223)
(v) Коригування вартості товарно-матеріальних запасів	(13 992)	(20 064)
(vi) Резерв під знецінення дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості	(4 166)	(20 304)
(vii) Вплив інших коригувань пов'язаних з переходом на МСФЗ	(472)	(25 486)
КАПІТАЛ ЗА МСФЗ	175 630	(254 854)

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

6. Перше застосування МСФЗ (продовження)

<u>У тисячах гривень</u>		<u>2018 рік</u>
ПРИБУТОК ЗА НП(С)БОУ		100 337
(viii) Коригування амортизаційних відрахувань за необоротними активами		(49 905)
(ix) Визнання відстроченого податку на прибуток, пов'язаного з оцінкою основних засобів за справедливою вартістю на дату переходу на МСФЗ		8 982
Виправлення помилок:		
(x) Відстрочений податок: визнання за балансовим методом		(23 517)
(xi) Зміна резерву під знецінення дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості		16 138
(xii) Коригування нарахованих витрат з метою відображення у правильному періоді		(3 072)
(xiii) Коригування вартості товарно-матеріальних запасів		6 072
(xiv) Вплив інших коригувань пов'язаних з переходом на МСФЗ		25 015
ВСЬОГО СУКУПНОГО ДОХОДУ ЗА МСФЗ		80 050

Основні коригування різниць між НП(С)БОУ та МСФЗ пов'язані з наступним:

(i) Оцінки основних засобів за справедливою вартістю, що приймається за доцільну вартість на дату переходу на МСФЗ відповідно до МСФЗ 1 (Перше застосування МСФЗ). Компанія прийняла рішення провести оцінку окремих класів основних засобів за справедливою вартістю, яка склала 548 185 тисяч гривень станом на 1 січня 2018 року. Ця справедлива вартість являє собою умовну вартість активів та є базою для амортизації у майбутніх періодах. Методи та деталі оцінки, а також припущення та судження, що можуть мати істотний вплив на справедливу вартість основних засобів, наведені у Примітці 8. Оцінка основних засобів за справедливою вартістю не була відображенна у звітності за НП(С)БОУ на 1 січня 2018 року, на 31 грудня 2018 року та за 2018 рік.

(ii), (ix) Визнання відстроченого податку на прибуток, пов'язаного з оцінкою основних засобів за справедливою вартістю на дату переходу на МСФЗ. У результаті проведення оцінки основних засобів за справедливою вартістю, Компанія визнала відповідні відстрочені податкові зобов'язання.

(iii), (x) Відстрочений податок: визнання за балансовим методом. Коригування було необхідне для визнання відстрочених податків за тимчасовими різницями, описаними у Примітці 19, за методом балансових зобов'язань.

(iv), (xii) Коригування нарахованих витрат з метою відображення у правильному періоді. Коригування було необхідне для визнання резерву під витрати на маркетинг, рекламу та бонуси покупцям, транспортні послуги, консультаційні послуги та інші витрати які були фактично понесені, але за якими ще не отримані рахунки і які не визнавалися Компанією у фінансовій звітності, підготовленій за НП(С)БОУ.

(v), (xiii) Коригування вартості товарно-матеріальних запасів. Первісна вартість товарно-матеріальних запасів повинна включати всі витрати на придбання, переробку та інші витрати, понесені для приведення товарно-матеріальних запасів до їхнього поточного стану та місцезнаходження. Первісна вартість товарно-матеріальних запасів була скоригована на витрати, безпосередньо пов'язані із сировиною та незавершеним виробництвом, визнання яких вимагається згідно з МСБО 2 і які не були визнані у фінансовій звітності за НП(С)БОУ (нараховані витрати на персонал, транспортні та інші пов'язані витрати). Okрім цього, коригування було необхідне для виправлення первісної вартості товарно-матеріальних запасів, відшкодування якої може виявитися неможливим внаслідок їх повного або часткового застаріння. Компанія не визнавала відрахування до резерву під знецінення застарілих/неліквідних позицій сировини та незавершеного виробництва у своїй фінансовій звітності, підготовленій за НП(С)БОУ станом на 1 січня 2018 року та 31 грудня 2018 року.

(vi), (xi) Резерв під знецінення дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості. Коригування було необхідне для визнання резерву під знецінення дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості (очікувані кредитні збитки у відповідності до вимог МСФЗ 9), які Компанія не визнавала у своїй фінансовій звітності, підготовленій за НП(С)БОУ, станом на 1 січня 2018 року та 31 грудня 2018 року.

(ix) Коригування амортизаційних відрахувань за необоротними активами. Компанія визнає у своїй фінансовій звітності за НП(С)БОУ та МСФЗ різні суми первісної вартості основних засобів внаслідок Оцінки основних засобів за справедливою вартістю, що приймається за доцільну вартість на дату переходу на МСФЗ відповідно до МСФЗ 1. Коригування було необхідне для виправлення амортизаційних віdraхувань, обчислених на основі правильної первісної вартості основних засобів.

Грошові потоки Компанії від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності, обліковані у звітності за НП(С)БОУ, суттєво не відрізнялися від цих грошових потоків у звітності за МСФЗ.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

7. Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами

Сторони вважаються пов'язаними, якщо одна сторона може контролювати іншу, знаходиться під спільним контролем з нею або може мати суттєвий вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових чи операційних рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Відносини з тими пов'язаними сторонами, з якими Компанія здійснювала значні операції протягом року, складаються переважно з винагороди ключовому управлінському персоналу та кредитів.

У 2019 році до складу ключового управлінського персоналу входили 10 вищих посадових осіб (2018 рік: 9 осіб) За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, компенсація ключовому управлінському персоналу склала 26 971 тисячу гривень (2018 рік: 22 177 тисяч гривень). Компенсація ключовому управлінському персоналу переважно складається з договірної заробітної платні та бонусів та включена до загальних та адміністративних витрат і до витрат на реалізацію та маркетинг у складі прибутку або збитку за рік.

Інформацію про кредити, отримані від акціонерів станом на 31 грудня 2019 року, розкрито у Примітці 13.

У тисячах гривень	Материн- ська компанія (Chumak Holdings Limited)	Материн- ська компанії (Flottotra- de Limited)	Компанії під спільни- м контролем акціонерів (Reindel Holdings Limited)	Компанії під спільни- м контролем акціонерів (DRGN Limited)	Компанії під спільни- м контролем акціонерів (ТОВ «Компанія «Чумак»)	Компанії під спільни- м контролем акціонерів (ТОВ «Дочірня компанія «Чумак»)	Компанії під спільним контролем акціонерів (ТОВ "ДЕЛЬТА ВІЛМАР УКРАЇНА" та ТОВ "ТД "ДЕЛЬТА ВІЛМАР")
-------------------	---	---	---	--	--	---	---

На 31 грудня 2019 р.

Короткострокові позикові кошти:

Інші короткострокові кредити	-	-	-	-	-	403 328	
Інші позикові кошти	-	223 518	-	-	-	-	
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість:							
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	-	-	-	-	-	3 446	
Інша кредиторська заборгованість	68 751	-	-	-	-	-	
Закупівлі товарів						22 966	
Продаж товарів						225	

На 31 грудня 2018 р.

Короткострокові позикові кошти:

Інші короткострокові кредити	-	-	-	-	-	403 397	
Інші позикові кошти	-	261 284	-	-	-	-	
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість:							
Інша кредиторська заборгованість	-	-	136 422	-	-	-	
На 1 січня 2018 р.							
Короткострокові позикові кошти:							
Інші короткострокові кредити	-	-	-	753 833	-	-	
Інші позикові кошти	265 313	-	-	-	-	-	
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість:							
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	98 980	-	-	-	-	-	
Інша кредиторська заборгованість	42 992	-	-	-	-	-	
Інша дебіторська заборгованість	196	-	-	-	-	-	

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

7. Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Chumak Holdings Limited являлася материнською компанією ПрАТ «ЧУМАК» до червня 2018 року. З червня 2018 року до Компанії належала Dragon Capital Investment Limited (фактичною контролюючою стороною був Томаш Фіала), а з вересня 2018 року до травня 2019 року належала компаніям, що на 99.99% контролювалися Dragon Capital Investment Limited.

У квітні 2019 року Компанія надала фінансову допомогу пов'язаній стороні, ТОВ «Драгон Капітал Інвестментс» (компанії під спільним контролем акціонерів) на суму 33 852 тис грн. У квітні 2019 року за згодою обох сторін ця фінансова допомога була прощена і віднесена Компанією до складу інших операційних витрат (Примітка 17).

3 травня 2019 року Компанія стала частиною групи Delmar, що асоційована з Wilmar International Limited, а з липня 2019 року, материнською компанією ПрАТ «ЧУМАК» являється Flottotrade Limited, що є також частиною групи Delmar, що асоційована з Wilmar International Limited.

8. Основні засоби

У балансовій вартості основних засобів відбулися такі зміни:

	Будівлі та споруди	Виробниче обладнання	Інші активи	Незавершене будівництво	Всього
На 1 січня 2018 р.					
Первісна або доцільна вартість	187 141	368 449	35 605	8 870	600 065
Накопичений знос	(1 988)	(9 418)	(11 591)	-	(22 997)
Балансова вартість на 1 січня 2018 р.	185 153	359 031	24 014	8 870	577 068
Придбання					
Переведення до іншої категорії	2 185	4 479	726	9 888	17 278
Вибуття	1 926	8 129	2 999	(13 507)	(453)
Амортизаційні відрахування	(442)	(455)	(1 855)	-	(2 752)
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	(11 325)	(47 396)	(5 404)	-	(64 125)
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	177 497	323 788	20 480	5 251	527 016
Первісна вартість					
Накопичений знос	190 016	379 777	35 116	5 251	610 160
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	(12 519)	(55 989)	(14 636)	-	(83 144)
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	177 497	323 788	20 480	5 251	527 016
Придбання					
Переведення до іншої категорії	1 364	6 898	1 296	33 849	43 407
Вибуття	29	8 408	4 500	(24 410)	(11 473)
Амортизаційні відрахування	(580)	(2 958)	(3)	(75)	(3 616)
Балансова вартість на 31 грудня 2019 р.	(11 371)	(48 028)	(5 480)	-	(64 879)
Балансова вартість на 31 грудня 2019 р.	166 939	288 108	20 793	14 615	490 455
Первісна вартість					
Накопичений знос	188 001	379 127	38 565	14 615	620 308
Балансова вартість на 31 грудня 2019 р.	(21 062)	(91 019)	(17 772)	-	(129 853)
Балансова вартість на 31 грудня 2019 р.	166 939	288 108	20 793	14 615	490 455

Незавершене будівництво складається переважно з обладнання, монтаж якого ще не здійснений. Коли активи готові до використання, вони переводяться до складу виробничого обладнання.

Як зазначено у Примітці 4, При підготовці цієї фінансової звітності Компанія вирішила застосувати добровільне звільнення із застосування МСФЗ та оцінити основні засоби за справедливою вартістю станом на 1 січня 2018 року. Ця справедлива вартість являє собою умовну вартість активів та є базою для амортизації у майбутніх періодах вартості.

Відповідно до облікової політики Компанії, основні засоби оцінюються на знецінення станом на кожну звітну дату у разі наявності ознак знецінення. Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року ознак знецінення не виявлено.

**Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень**

9. Товарно-матеріальні запаси

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Готова продукція	48 433	63 668	68 608
Сировина	86 027	126 294	97 115
Незавершене виробництво	105 069	105 193	140 614
Товари для перепродажу	13 463	8 524	6 402
Всього товарно-матеріальних запасів	252 992	303 679	312 739

Незавершене виробництво станом на 31 грудня 2019 року складається переважно з томатної пасті, яку виробляє Компанія, у сумі 93 935 тисяч гривень (станом на 31 грудня 2018 року – 90 435 тисяч гривень, станом на 1 січня 2018 року – 127 106 тис. грн.).

Товарно-матеріальні запаси у сумі 147 923 тисяч гривень (2018: 198 486 тисяч гривень, 2017: 172 124 тисяч гривень оцінені за чистою вартістю реалізації).

10. Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	308 195	283 736	191 300
Мінус: резерв під знецінення дебіторської заборгованості за основною діяльністю	(72)	(20)	(3 819)
Інша фінансова дебіторська заборгованість	4 507	5 877	8 212
Мінус: резерв під знецінення іншої дебіторської заборгованості	(1 222)	(1 201)	(2 975)
Всього фінансової дебіторської заборгованості	311 408	288 392	192 718
Передоплати	34 192	32 383	30 294
Мінус: резерв під знецінення передоплат	(3 546)	(2 945)	(4 694)
ПДВ (до оплати)/до відшкодування та пов'язані суми	(6 805)	14 013	24 398
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості	335 249	331 843	242 716

Фінансова дебіторська заборгованість Компанії деномінована у таких валютах:

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Дебіторська заборгованість в: гривнях	285 729	263 743	169 719
доларах США	19 844	15 539	16 793
інших валютах	5 835	9 110	6 206
Всього фінансової дебіторської заборгованості	311 408	288 392	192 718

Справедлива вартість фінансової дебіторської заборгованості приблизно дорівнює її балансовій вартості станом на 31 грудня 2019 року, на 31 грудня 2018 року та 1 січня 2018 року.

Створення та зменшення резерву під знецінення дебіторської заборгованості було включене до статті «Інші операційні доходи/витрати, чиста сума» (Примітка 17) у звіті про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід. Суми, віднесені на рахунок резерву, як правило, списуються по закінченню 3х років після дати визнання такої дебіторської заборгованості.

Знечінені суми дебіторської заборгованості - це переважно заборгованість окремих клієнтів, що опинилися у скрутному економічному становищі. Максимальна сума, що нарахується на кредитний ризик, дорівнює балансовій вартості кожної категорії дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості. Компанія не забезпечує дебіторську заборгованість заставою.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

10. Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість (продовження)

Компанія застосовує спрощений підхід до створення резервів під очікувані кредитні збитки, передбачений МСФЗ 9, який дозволяє використання резерву під очікувані збитки за весь строк інструменту для всіх активів у категорії

“Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість”.

Рівні очікуваних кредитних збитків основані на графіках платежів за продажами за 12 місяців до звітного року, відповідно. Рівні збитків за минулі періоди не коригуються Компанією з урахуванням поточної та прогнозної інформації про макроекономічні фактори, що впливають на здатність покупців погашати дебіторську заборгованість.

11. Грошові кошти та їх еквіваленти

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Поточні рахунки у банку	29 333	4 341	2 012
Грошові кошти у касі	5	7	1
Короткострокові депозити	-	4 600	-
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	29 338	8 948	2 013

Грошові кошти та їхні еквіваленти Компанії деноміновані у таких валютах:

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Грошові кошти та їх еквіваленти в: гривнях	3 358	8 620	1 611
доларах США	14 520	246	-
інших валютах	11 460	82	402
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	29 338	8 948	2 013

Залишки на банківських рахунках не прострочені та незнецінені. Усі залишки на банківських рахунках мають кредитний рейтинг Caa2 (в еквіваленті рейтингу Moody's). Кредитна якість на основі рівнів кредитного ризику на всі балансові дати є такою, яка потребує спеціального моніторингу. Опис системи класифікації кредитного ризику Компанії наведено у Примітці 21.

Справедлива вартість грошових коштів та їх еквівалентів дорівнює їх балансовій вартості станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня 2018 року та 1 січня 2018 року.

12. Акціонерний капітал та емісійний дохід

	Кількість випущених акцій	Прості акції	Емісійний дохід	Всього
На 31 грудня 2019 р.	69 952 775	713 481	61 854	775 335
На 31 грудня 2018 р.	69 952 775	713 481	61 854	775 335
На 1 січня 2018 р.	34 909 256	363 046	61 854	424 900

У червні 2018 року було збільшено статутний капітал на суму 350 435 тисяч гривень шляхом випуску простих іменних акцій у кількості 35 043 519 штук номінальною вартістю 10 гривень за акцію у рахунок погашення частини зобов'язання за кредитом перед пов'язаною стороною (компанією, 100% акціонерного капіталу якої належало одному з акціонерів Компанії станом на 1 січня 2018 року), Примітка 13.

Станом на 1 січня 2018 року затверджений до випуску акціонерний капітал складався з 34 909 256 простих акцій номінальною вартістю 1 гривня за акцію. Балансова вартість акціонерного капіталу була скоригована на вплив застосування МСБО 29 у сумі 13 953 тисячі гривень.

Всі випущені акції повністю оплачені. Кожна випущена проста акція та має один голос при голосуванні. Емісійний дохід являє собою перевищення отриманих коштів над номінальною вартістю випущених акцій.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

13. Позикові кошти

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Довгострокові			
Зобов'язання з оренди	10 586	11 560	8 427
Всього довгострокових позикових коштів	10 586	11 560	8 427
Поточні			
Інші короткострокові кредити від пов'язаної сторони	403 328	403 398	753 833
Інші позикові кошти від пов'язаної сторони	223 518	261 284	265 313
Зобов'язання з оренди	3 997	1 526	12 086
Всього поточних позикових коштів	630 843	666 208	1 031 232
Всього позикових коштів	641 429	677 768	1 039 659

Станом на 31 грудня 2019 року позикові кошти у сумі 626 846 тисяч гривень належать материнській компанії та компанії, яка перебуває під спільним контролем акціонерів (на 31 грудня 2018 року: 664 681 тисяча гривень належали компаніям, які перебували під спільним контролем акціонерів), Примітка 7.

У червні 2018 року частину заборгованості за кредитом перед пов'язаною стороною (компанією, 100% акціонерного капіталу якої належало одному з акціонерів Компанії станом на 1 січня 2018 року) у сумі 350 435 тисяч гривень (з загальної суми кредиту 753 833 тисячі гривень) було конвертовано у власний капітал (Примітка 12). Внаслідок цієї операції ця пов'язана сторона у 2018 році стала контролюючим акціонером Компанії із часткою в капіталі 50,1%.

У травні 2019 року Компанія стала частиною групи Delmar, що та спільно контролюється Wilmar-Delta Holdings Pte. Ltd та Pinnama Holdings Inc. У травні 2019 року заборгованість за позиковими коштами було переуступлено новим акціонерам і станом на 31 грудня 2019 року позикові кошти у загальній сумі 626 846 тисяч гривень належать до сплати материнській компанії та компанії, яка перебуває під спільним контролем акціонерів, Примітка 7.

Контрактні терміни погашення позикових коштів закінчилися станом на 1 січня 2018 року і тому класифіковані у категорії як позикові кошти до погашення на вимогу. Кредитори не вжили жодних заходів проти Компанії щодо погашення позикових коштів.

Строки погашення позикових коштів Компанії є такими:

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Позикові кошти до погашення: - на вимогу	626 846	664 682	1 019 146
- протягом 1 року	3 997	1 526	12 086
- від 1 року до 5 років	10 586	11 560	8 427
Всього позикових коштів	641 429	677 768	1 039 659

Позикові кошти Компанії деноміновані у таких валютах:

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Позикові кошти в:			
гривнях	417 911	416 484	774 346
доларах США	223 518	261 284	265 313
Всього позикових коштів	641 429	677 768	1 039 659

У таблиці далі представлено аналіз зобов'язань за фінансовою діяльністю та змін у сумі зобов'язань за фінансовою діяльністю Компанії за кожен представлений у звітності період. Монетарні статті таких зобов'язань – це статті, представлені у звіті про рух грошових коштів у складі грошових потоків від фінансової діяльності.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

13. Позикові кошти (продовження)

	Інші короткострокові кредити від пов'язаної сторони	Інші позикові кошти від пов'язаної сторони	Зобов'язання з оренди	Всього
1 січня 2018	753 833	265 313	20 513	1 039 659
Отримання	-	-	2 052	2 052
Конвертовано у власний капітал (Прим. 12)	(350 435)	-	-	(350 435)
Вибуття	-	-	(4 317)	(4 317)
Погашення	-	-	(14 377)	(14 377)
Курсові різниці	-	(4 029)	5 173	1 144
Нарахування	-	-	4 042	4 042
31 грудня 2018	403 398	261 284	13 086	677 768
Отримання	-	-	4 136	4 136
Погашення	(70)	-	(4 749)	(4 819)
Вибуття	-	-	(635)	(635)
Нарахування	-	-	2 745	2 745
Курсові різниці	-	(37 766)	-	(37 766)
31 грудня 2019	403 328	223 518	14 583	641 429

Ефективна процентна ставка за іншими короткостроковими кредитами від пов'язаної сторони та іншими позиковими коштами від пов'язаної сторони станом на 31 грудня 2019 року дорівнює нулю (на 31 грудня 2018 року - нуль).

Станом на 31 грудня 2018 року основні засоби, товарно-матеріальні запаси та дебіторська заборгованість надані у заставу як забезпечення позиковых коштів у сумі 160,508 тисяч гривень (на 1 січня 2018 року – 171,756 тисяч гривень). Суми наданих у заставу активів показані у таблиці далі. Станом на 31 грудня 2019 року Компанія не мала активів у заставі.

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Основні засоби (будівлі та споруди і виробниче обладнання)	-	86 342	97 590
Товарно-матеріальні запаси	-	46 966	46 966
Дебіторська заборгованість	-	27 200	27 200
Всього надано у заставу	-	160 508	171 756

Компанія не хеджує свої зобов'язання в іноземній валюті або процентні ставки.

Справедлива вартість позиковых коштів приблизно дорівнює їх балансовій вартості станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня 2018 року та 1 січня 2018 року.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

14. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	87 029	193 461	331 629
Нараховані витрати на реалізацію та маркетинг	17 043	20 905	18 514
Інша кредиторська заборгованість	93 841	167 372	72 486
Всього фінансової кредиторської заборгованості	197 913	381 738	422 629
Передоплати від клієнтів	1 493	1 714	1 146
Інші податки до сплати	(75)	(667)	638
Всього кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої кредиторської заборгованості	199 331	382 785	424 413
Включені до таких категорій:			
- Довгострокова кредиторська заборгованість	2 905	5 878	8 201
- Короткострокова кредиторська заборгованість	196 426	376 907	416 212
Всього кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої кредиторської заборгованості	199 331	382 785	424 413

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю станом на 1 січня 2018 року на суму 98 980 тисяч гривень належить до оплати материнської компанії (Примітка 7).

Інша кредиторська заборгованість станом на 31 грудня 2019 року на суму 68 751 тисяч грн належить до оплати материнської компанії (31 грудня 2018 - на суму 136 442 тисяч грн належить до оплати компанії під спільним контролем акціонерів, 1 січня 2018 року – на суму 42 992 тисяч грн належить до оплати материнської компанії), Примітка 7.

Фінансова кредиторська заборгованість Компанії деномінована у таких валютах:

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Кредиторська заборгованість в: гривнях	123 174	241 491	244 412
доларах США	7 963	63 659	101 074
євро	66 776	76 588	77 143
Всього фінансової кредиторської заборгованості	197 913	381 738	422 629

Справедлива вартість кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої кредиторської заборгованості приблизно дорівнює її балансовій вартості.

15. Дохід від реалізації

Компанія отримує виручку реалізації за такими географічними регіонами:

	2019 рік	2018 рік
- Внутрішній ринок	1 323 458	1 112 511
- Експорт	288 622	306 009
Всього доходів від реалізації	1 612 080	1 418 520

Аналіз реалізації за видами продукції:

	2019 рік	2018 рік
Реалізація товарів:		
- Кетчуп	418 115	385 042
- Томатна паста	310 381	271 133
- Майонез	285 982	257 262
- Пряні соуси	234 710	187 689
- Макаронні вироби	232 844	213 621
- Томатні соуси	53 645	51 064
- Консервація	34 531	25 087
- Плодово-ягідна продукція	27 553	26 434
- Інше	14 319	1 188
Всього доходів від реалізації	1 612 080	1 418 520

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

16. Види витрат

Собівартість реалізованої продукції

	2019 рік	2018 рік
Сировина та матеріали	518 532	478 604
Тара і тарні матеріали	292 167	278 079
Витрати на виплати працівникам та пов'язані податки	115 420	85 701
Вартість перепроданих товарів	73 866	76 490
Витрати на енергоносії	50 999	57 195
Амортизація	47 801	49 522
Ремонт та обслуговування	24 618	20 678
Інші загальновиробничі витрати	18 355	17 525
Всього собівартості реалізованої продукції	1 141 758	1 063 794

Загальні та адміністративні витрати

	2019 рік	2018 рік
Витрати на виплати працівникам та пов'язані податки	45 629	36 384
Амортизація	16 903	15 788
Консультаційні та інші професійні послуги	6 464	9 530
Інші витрати	9 218	9 761
Всього загальних та адміністративних витрат	78 214	71 463

Витрати на реалізацію та маркетинг

	2019 рік	2018 рік
Транспортні послуги	88 031	73 707
Реклама, просування на ринку та інші маркетингові витрати	56 697	47 533
Витрати на виплати працівникам та пов'язані податки	54 234	45 456
Консультаційні та інші професійні послуги	5 114	4 025
Амортизація	5 112	4 374
Інші витрати	5 699	5 025
Всього витрат на реалізацію та маркетинг	214 887	180 120

17. Інші операційні (доходи)/витрати, чиста сума

	2019 рік	2018 рік
Доходи від списання кредиторської заборгованості	(7 719)	(4 580)
Надлишки ТМЦ	(2 854)	(2 300)
Прибутки мінус збитки від реалізації інших послуг	(1 045)	(2 300)
Прибутки мінус збитки від реалізації інших ТМЦ	(662)	(4 104)
Прибутки мінус збитки від викупуття основних засобів	(635)	(1 497)
Знецінення / (сторнування знецінення) дебіторської заборгованості за основною діяльністю, іншої дебіторської заборгованості та передоплат, чиста сума	1 079	(5 206)
Списаний невідшкодуваний ПДВ	9 199	4 570
Втрати від псування майна	10 132	2 256
Процесний брак	26 826	17 903
Списання фінансової допомоги (Прим. 7)	33 852	
Інші операційні витрати	6 733	1 903
Всього інших операційних витрат, чиста сума	74 906	6 645

У квітні 2019 року Компанія надала фінансову допомогу пов'язаній стороні, ТОВ «Драгон Капітал Інвестментс» (компанії під спільним контролем акціонерів) на суму 33 852 тис грн. У квітні 2019 року за згодою обох сторін ця фінансова допомога була прощена і віднесена Компанією до складу інших операційних витрат (Примітка 7).

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

18. Фінансові (доходи)/витрати

	2019 рік	2018 рік
Процентні доходи	(5 575)	(1 108)
Всього фінансові доходи	(5 575)	(1 108)
Процентні витрати:		
- позикові кошти	375	881
- оренда	2 745	4 042
Всього фінансові витрати	3 120	4 923
Всього фінансових (доходів)/витрат	(2 455)	3 815

19. Податок на прибуток.

Витрати з податку на прибуток складаються з таких компонентів:

	2019 рік	2018 рік
Поточні витрати з податку на прибуток	-	-
Відстрочені податкові витрати	33 360	14 535
Витрати з податку на прибуток за рік	33 360	14 535
Звірку між очікуваним та фактичним податком подано нижче:		
	2019 рік	2018 рік
Прибуток/(збиток) за МСФЗ до оподаткування	157 804	94 585
Теоретичні податкові витрати (кредит) за передбаченою законом ставкою 18%	28 405	17 025
Визнання раніше невизнаних тимчасових різниць, що зменшують суму оподаткування	1 438	2 643
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування	3 517	(5 133)
Витрати з податку на прибуток за рік	33 360	14 535

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

19. Податок на прибуток (продовження)

	1 січня 2018 р.	Віднесено/ на прибуток чи збиток	31 грудня 2018 р.	Віднесено/ на прибуток чи збиток	31 грудня 2019 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування					
Нематеріальні активи	2	(2)			-
Знецінення дебіторської заборгованості та передплат	3 655	(2 905)	750	121	871
Нараховані витрати на реалізацію та маркетинг	8 236	944	9 180	(797)	8 383
Оцінка товарно-матеріальних запасів	4 030	(1 091)	2 939	806	3 745
Перенесені податкові збитки	131 359	(19 508)	111 851	(39 886)	71 965
Валовий відстрочений податковий актив	147 282	(22 562)	124 720	(39 756)	84 964
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування					
Податкові різниці стосовно основних засобів	(78 754)	8 027	(70 727)	6 396	(64 331)
Валове відстрочене податкове зобов'язання	(78 754)	8 027	(70 727)	6 396	(64 331)
Чистий відстрочений податковий актив	68 528	(14 535)	53 993	(33 360)	20 633
Чистий визнаний відстрочений податковий актив	68 528	(14 535)	53 993	(33 360)	20 633

Виходячи з прогнозованих результатів на 2020-2022 роки керівництво вважає ймовірним, що будуть отримані достатні оподатковувані доходи для використання відстрочених податкових активів у сумі 20 633 тисяч гривень станом на 31 грудня 2019 року. Ця сума стосується переважно тимчасових різниць, що зменшують суму оподаткування, які виникли щодо перенесених податкових збитків, оцінки основних засобів, дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості, а також нарахованих витрат.

20. Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики

Умовні податкові зобов'язання. Податкове законодавство України, яке є чинним або по суті набуло чинності станом на кінець звітного періоду, припускає можливість різних тлумачень при застосуванні до операцій та діяльності Компанії. У зв'язку з цим податкові позиції, визначені керівництвом, та офіційна документація, що обґрунтоває податкові позиції, можуть бути оскаржені податковими органами. Українське податкове адміністрування поступово посилюється, у тому числі підвищується ризик перевірок операцій, які не мають чіткої фінансово-господарської мети або виконані за участю контрагентів, які не дотримуються вимог податкового законодавства. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після року, в якому було прийнято рішення про проведення перевірки. За певних обставин перевірка може охоплювати більш тривалі періоди.

Українське законодавство з трансфертного ціноутворення у більшості аспектів відповідає міжнародним принципам трансфертного ціноутворення, розробленим Організацією Економічного Співробітництва та Розвитку (ОЕСР), з деякими особливостями. Законодавство з трансфертного ціноутворення дозволяє податковим органам здійснювати донарахування за контролюваними операціями (операціями між пов'язаними сторонами та деякими операціями з непов'язаними сторонами), якщо ці операції проводяться не на ринкових умовах. Керівництво запровадило процедури внутрішнього контролю для забезпечення дотримання вимог цього законодавства у сфері трансфертного ціноутворення.

Керівництво вважає, що Компанія дотримується всіх вимог трансфертного ціноутворення. Враховуючи, що практика впровадження нових правил трансфертного ціноутворення в Україні ще не встановлена, вплив оскаржень з боку відповідних органів щодо трансфертного ціноутворення Компанії не може бути надійно оцінений. Керівництво має намір активно відстоювати податкові позиції та тлумачення, застосовані при визначенні суми податків, визнаних у цій фінансовій звітності, у разі їх оскарження відповідними органами.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

20. Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики (продовження)

Судові процеси. У ході нормального ведення бізнесу Компанія час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки, а також внутрішніх та зовнішніх професійних консультацій, керівництво вважає, що Компанія не зазнає суттєвих збитків у результаті судових позовів, що перевищували б резерви, створені у цій фінансовій звітності.

Питання, пов'язані з охороною довкілля. Система заходів із дотримання природоохоронного законодавства в Україні знаходиться на етапі розвитку, і позиція органів влади щодо його виконання постійно переглядається. Компанія періодично оцінює свої зобов'язання згідно з природоохоронним законодавством. У випадку виникнення зобов'язань, вони визнаються у фінансовій звітності у тому періоді, в якому вони виникли. За існуючого порядку, який забезпечує дотримання вимог чинного законодавства, керівництво вважає, що суттєвих зобов'язань внаслідок забруднення навколошнього середовища не існує.

Страхові поліси. Страхова галузь України знаходиться на етапі розвитку, і численні форми страхового захисту, які розповсюджені в інших країнах, наразі недоступні. Компанія не має повного страхового покриття всіх майнових ризиків за виробничими активами, а також страхового покриття щодо майнової відповідальності перед третіми особами або у зв'язку із заподіянням шкоди довкіллю, що виникає внаслідок позаштатних ситуацій на об'єктах, які знаходяться у власності Компанії, або в результаті операцій, які стосуються Компанії. Поки Компанія не одержить належного страхового покриття, існує ризик того, що втрата чи знищення певних активів може негативно вплинути на її діяльність.

21. Управління фінансовими ризиками

Фактори фінансового ризику. У ході своєї діяльності Компанія наражається на численні фінансові ризики, серед яких ринковий ризик (у тому числі валютний ризик та ризик грошових потоків процентної ставки), кредитний ризик та ризик ліквідності. Загальна програма управління ризиками у Компанії враховує непередбачуваність фінансових ризиків та спрямована на зведення до мінімуму потенційного негативного впливу цих ризиків на фінансові результати Компанії. Компанія не застосовує похідні фінансові інструменти для хеджування певних ризиків, оскільки ризик таких інструментів в Україні не розвинений.

Політика управління ризиками спрямована на виявлення та аналіз ризиків, які можуть мати вплив на Компанію та її діяльність, визначення прийнятних рівнів ризику та механізмів контролю, моніторинг ризиків та управління ризиками у заданому діапазоні. Для визначення величини та впливу ризиків Компанія застосовує експертні знання відповідних менеджерів, відповідальних за специфічні бізнес-процеси. При оцінці ризику менеджмент визначає вірогідність та величину ризику та як він може потенційно вплинути на Компанію, як у кількісних, так і у якісних показниках.

Управління фінансовими ризиками Компанії здійснюється її фінансовим департаментом та казначейством. За оцінкою керівництва, Компанія переважно наражається на кредитний ризик, що виникає у зв'язку із заборгованістю клієнтів та коштами в банках, валютний ризик, що виникає у зв'язку із кредиторською заборгованістю за основною діяльністю та іншою кредиторською заборгованістю в іноземній валюті, та ризик грошових потоків процентної ставки, пов'язаний з позиковими коштами з плаваючою процентною ставкою.

(a) Ринковий ризик

(i) Валютний ризик

Компанія працює з іноземними клієнтами та постачальниками і наражається на валютний ризик внаслідок застосування різних валют, в яких здійснюються операції, переважно у доларах США. Валютний ризик виникає, коли майбутні комерційні операції або визнані активи чи зобов'язання деноміновані у валютах, відмінні від функціональної валюти компанії. Основним інструментом, який застосовує Компанія для мінімізації валютного ризику, на який вона наражається, є скорочення чистої монетарної позиції (що розраховується як різниця між сумами дебіторської та кредиторської заборгованості) у тій чи іншій валюті.

Компанія піддається постійному впливу валютного ризику оскільки здійснює операції в іноземній валюті. Це збільшує її потенційні збитки від курсових різниць. Проте, керівництво Компанії здійснює оперативний моніторинг руху валютних котирувань і вживає заходів щодо мінімізації втрат внаслідок коливань іноземній валюти.

Компанія здійснює діяльність переважно у таких валютах: гривня, долар США, євро та російський рубль. Офіційний курс гривні, встановлений Національним банком України ("НБУ") на визначені дати, був таким:

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Долар США	23,69	27,69	28,07
Євро	26,42	31,71	33,50
Російський рубль	0,38	0,40	0,49

Деноміновані в іноземній валюті грошові кошти та їхні еквіваленти, а також дебіторська та кредиторська заборгованість наражають Компанію на валютний ризик. Компанія не здійснювала операцій з метою хеджування цих валютних ризиків.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»

Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року

Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

21. Управління фінансовими ризиками (продовження)

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валутного ризику Компанії станом на кінець звітного періоду:

У тисячах гривень	На 31 грудня 2019 р.			На 31 грудня 2018 р.			На 1 січня 2018 р.		
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста позиція	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста позиція	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста позиція
Долари США	34 364	(231 481)	(197 117)	15 785	(324 943)	(309 158)	9 111	(366 387)	(357 276)
Євро	17 295	(66 776)	(49 481)	9 183	(76 588)	(67 405)	5 799	(77 143)	(71 344)
Всього	51 659	(298 257)	(246 598)	24 968	(401 531)	(376 563)	14 910	(443 530)	(428 620)

Нижче в таблиці показано зміну чистого прибутку чи збитку внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют по відношенню до функціональної валюти Компанії, що використовувались на кінець звітного періоду, при незмінності всіх інших змінних характеристик:

У тисячах гривень	На 31 грудня 2019 р.	На 31 грудня 2018 р.	На 1 січня 2018 р.
	Вплив на прибуток чи збиток	Вплив на прибуток чи збиток	Вплив на прибуток чи збиток
Змінення долара США на 10%	(16 164)	(25 351)	(29 297)
Послаблення долара США на -10%	16 164	25 351	29 29
Змінення євро на 10%	(4 057)	(5 527)	(5 850)
Послаблення євро на 10%	4 057	5 527	5 850
Всього			

Ризик був розрахований лише для монетарних залишків у валютах, інших ніж функціональна валюта Компанії.

(ii) Ризик грошових потоків та справедливої вартості процентної ставки

Оскільки Компанія не має значних процентних активів, доходи та грошові потоки Компанії від основної діяльності переважно не залежать від змін ринкових процентних ставок.

Позикові кошти, залучені за плаваючою процентною ставкою, призводять до виникнення у Компанії ризику грошових потоків. Позикові кошти, залучені під фіксовану ставку, наражають Компанію на ризик справедливої вартості процентної ставки. Станом на 31 грудня 2019 року Компанія не мала позикових коштів, наданих за плаваючою процентною ставкою (на 31 грудня 2018 року - Компанія не мала позикових коштів, наданих за плаваючою процентною ставкою). Політика Компанія передбачає залучення позикових коштів за найнижчою процентною ставкою, яку можна отримати у поточних ринкових умовах. У керівництва немає офіційної політики визначення того, скільки кредитів Компанії повинно бути з фіксованою чи з плаваючою процентною ставкою.

Проте в момент залучення нового кредиту керівництво застосовує професійні судження, щоб вирішити, яка процентна ставка – фіксована чи плаваюча – буде, на думку керівництва, найбільш сприятливою для Компанії протягом передбачуваного періоду до строку погашення.

Моніторинг підвищення ринкових процентних ставок здійснює Казначейство Компанії. Казначейство відповідає за планування структури фінансування (співвідношення позикових та власних коштів) та за діяльність із залучення позикових коштів. Основною вимогою до структури фінансування є скорочення витрати на позикові кошти та підвищення ефективності позикових коштів.

(б) Кредитний ризик

Компанія наражається на кредитний ризик, який виникає тоді, коли інша сторона договору виявиться неспроможною повністю виконати свої зобов'язання при настанні терміну їх погашення. Кредитний ризик виникає у зв'язку з поточними рахунками у банках, короткостроковими банківськими депозитами та операціями з контрагентами, включаючи непогашену дебіторську заборгованість та зобов'язання за операціями. Максимальний кредитний ризик Компанії обмежується чистою вартістю фінансових активів в звіті про фінансовий стан.

Компанія не є схильною до впливу суттєвих кредитних ризиків щодо грошових коштів, оскільки вона обслуговується банком з доброю репутацією.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

21. Управління фінансовими ризиками (продовження)

Управління кредитним ризиком. Ліміти. Кредитний ризик є одним з найбільш суттєвих ризиків для бізнесу Компанії, тому керівництво приділяє особливу увагу управлінню кредитним ризиком. Політика Компанії передбачає аналіз кожного нового клієнта протягом трьох місяців (ци три місяці продукція відпускається клієнту лише на умовах передоплати), по закінченні яких цій компанії можуть надаватися стандартні умови постачання з відстрочкою оплати. Компанія вимагає передоплату за придбану продукцію від усіх клієнтів з кредитним рейтингом нижче встановленого Компанією мінімального значення.

Система класифікації кредитного ризику. Для оцінки кредитного ризику та класифікації фінансових інструментів за сумою кредитного ризику Компанія використовує підхід, який базується на оцінці категорій ризику зовнішніми міжнародними рейтинговими агентствами (Standard & Poor's [S&P], Fitch, Moody's). Ці рейтинги знаходяться у відкритому доступі. Зовнішні кредитні рейтинги порівнюються за єдину внутрішньою шкалою з визначенням діапазоном ймовірностей настання дефолту, як зазначено в таблиці нижче:

Категорія кредитного ризику за єдину шкалою	Відповідні рейтнінги зовнішніх міжнародних рейтнінгових агентств (Moody's)	Відповідний інтервал імовірності дефолту
Відмінно	від AAA до Ba1	0,01% – 0,5%
Добре	від Ba2 до B1	0,51% – 3%
Задовільно	B2, B3	3% – 10%
Потребує спеціального моніторингу	від Caa до Ca3	10% – 99,9%
Дефолт	від C3 до C	100%

Кожній категорії кредитного ризику за єдину шкалою присвоюється певний рівень платоспроможності, а саме:

- Відмінно – висока кредитна якість із низьким очікуванням кредитним ризиком.
- Добре – достатня кредитна якість із середнім кредитним ризиком.
- Задовільно – середня кредитна якість із задовільним кредитним ризиком.
- Потребує спеціального моніторингу – механізми кредитування, що потребують більш ретельного моніторингу й відновлювального управління.
- Дефолт – механізми кредитування, за якими настав дефолт.

Рейтингові моделі регулярно переглядаються, проходять бек-тестування на основі фактичних даних про дефолти та оновлюються в разі необхідності.

Казначейство Компанії координує процес розміщення коштів та вибору фінансових установ Компанією та відповідає за централізований контроль лімітів та умов розміщення коштів у кожній фінансовій установі.

Оцінка очікуваних кредитних збитків. Для оцінювання очікуваних кредитних збитків за торговельною дебіторською заборгованістю Компанія застосовує таку матрицю забезпечення (резервування).

Оцінка наявності чи відсутності значного підвищення кредитного ризику з моменту первісного визнання здійснюється на індивідуальній основі. Як і в будь-яких економічних прогнозах, припущення та ймовірність їх реалізації неминуче пов'язані з високим рівнем невизначеності, отже, фактичні результати можуть істотно відрізнятися від прогнозних. Компанія проводить регулярний аналіз своєї методології та припущень для зменшення розбіжностей між оцінками та фактичними кредитними збитками.

(в) Ризик ліквідності

Процес управління ліквідністю Компанії спрямований на підтримання достатнього резерву ліквідності, щоб мати змогу здійснювати виплати за зобов'язаннями при настанні їх строку у стандартних та складних умовах, у той же час уникнути надлишкових збитків та загроз репутації Компанії.

Управління ліквідністю здійснюється на основі короткострокових (до 1 року) та довгострокових (від 1 до 5 років) звітів про ліквідність (Прогноз ліквідності). За цю функцію відповідає Казначейство Компанії. Казначейство збирає дані у кожного департаменту Компанії з метою планування виконання зобов'язань.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

21. Управління фінансовими ризиками (продовження)

У поданій нижче таблиці показано фінансові зобов'язання Компанії за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами. Суми, що погашаються протягом 12 місяців, показані за балансовою вартістю, оскільки вплив дисконтування є незначним.

	<u>До 1 року</u>	<u>Від 1 до 2 років</u>	<u>Від 3 до 5 років</u>
На 31 грудня 2019 р.			
Позикові кошти	626 846		
Фінансова кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	196 426	2 905	
Зобов'язання з оренди	3 997	10 586	
На 31 грудня 2018 р.			
Позикові кошти	664 682		
Фінансова кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	376 907	4 458	1 420
Зобов'язання з оренди	1 526	11 560	
На 1 січня 2018 р.			
Позикові кошти	1 019 146		
Фінансова кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	416 212	5 282	2 919
Зобов'язання з оренди	12 086	8 427	

Інформацію про фінансові показники за позиковими коштами наведено у Примітці 13.

22. Визначення справедливої вартості

Справедлива вартість – це сума, на яку можна обміняти фінансовий інструмент при здійсненні поточної операції між двома зацікавленими непов'язаними сторонами, за винятком випадків вимушеної продажу або ліквідації фінансового інструменту. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є котирування фінансового інструменту на активному ринку.

Оціночна справедлива вартість фінансових інструментів визначалася Компанією із використанням наявної ринкової інформації, якщо така існує, та відповідних методик оцінки. Однак для інтерпретації ринкової інформації з метою визначення оціночної справедливої вартості необхідні суб'єктивні судження. Україна демонструє ознаки ринку, що розвивається, а економічні умови й надалі обмежують рівень активності фінансових ринків. Ринкові котирування можуть бути застарілими або відображати операції продажу за вимушено низькою ціною, тому вони можуть не відображати справедливу вартість фінансових інструментів. Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів керівництво застосувало всю наявну ринкову інформацію.

Фінансові активи, обліковані за амортизованою вартістю. Справедливою вартістю інструментів, які мають плаваючу процентну ставку, як правило, є їхня балансова вартість. Розрахункова справедлива вартість інструментів, які розміщаються за фіксованою процентною ставкою, базується на розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоках, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк, який залишився до погашення. Ставки дисконтування, що використовуються, залежать від кредитного ризику контрагента.

Зобов'язання, обліковані за амортизованою вартістю. Справедлива вартість зобов'язань базується на ринковій ціні, за наявності. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою та визначенням строком погашення, які не мають визначеної ринкової ціни, базується на очікуваних грошових потоках, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився. Справедлива вартість зобов'язань, що погашаються за вимогою або після завчасного повідомлення («зобов'язання, що погашаються за вимогою»), розраховується як сума до погашення за вимогою, дисконтована з першої дати подання вимоги про погашення зобов'язання.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Примітки до фінансової звітності за МСФЗ – 31 грудня 2019 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

23. Управління капіталом

Мета Компанії при управлінні капіталом полягає у забезпеченні подальшої роботи Компанії як безперервно діючого підприємства, щоб приносити прибуток акціонерам та вигоди іншим зацікавленим сторонам, а також підтримувати оптимальну структуру капіталу для зменшення його вартості.

Компанія контролює капітал на основі співвідношення позикових та власних коштів. Це співвідношення розраховується як чиста сума боргу, поділена на загальну суму капіталу. Чиста сума боргу розраховується як загальна сума позикових коштів та інших зобов'язань мінус грошові кошти та їх еквіваленти. Загальна suma капіталу розраховується як власний капітал, показаний у звіті про фінансовий стан, плюс чиста сума боргу. Конкретне цільове значення співвідношення власних та позикових коштів керівництвом Компанії не встановлене.

Співвідношення власних та позикових коштів Компанії станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня 2018 року та 1 січня 2018 року було таким:

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Загальна suma позикових коштів (Примітка 13)	641 429	677 768	1 039 659
Мінус: грошові кошти та їх еквіваленти (Примітка 11)	(29 338)	(8 948)	(2 013)
Чистий борг	612 091	668 820	1 037 646
Власний капітал	300 118	175 631	(254 854)
Всього капіталу	912 209	844 451	782 792
Співвідношення власних та позикових коштів	67%	79%	133%

24. Події після закінчення звітного періоду

Covid-19. Оцінка впливу пандемії та обмежувальних заходів на діяльність Компанії від 9 липня 2020 року наведена у Примітці 2.

Кредит. 15 липня 2020 року Компанія підписала договір з ОТП Банк на надання кредитної лінії на суму 75 000 тисяч гривень або еквівалент цієї суми у доларах США з датою закінчення послуг 14 липня 2023 року.

Інші події після звітної дати. 4 березня 2020 року Компанія уклала договір на надання безпроцентної позики ТОВ «Дельта Вілмар Україна», що знаходиться під спільним контролем з Компанією, у розмірі 100 000 тисяч гривень строком до 30 червня 2020 року. Станом на дату цієї фінансової звітності, надана позика повністю погашена.

Станом на дату цієї фінансової звітності, Компанія узгодила умови та має намір укласти договір поруки на суму 50 000 000 доларів США для забезпечення зобов'язань Flotto Trade Limited за кредитом, наданим ING Bank NV і NEDERLANDSE FINANCIERINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN NV на термін 7 років з 2-річним пільговим періодом і 5-річним рівним квартальним погашенням.